

**MYNÄMÄEN KUNNAN
TALOUSARVIO 2024
JA
-SUUNNITELMA
VUOSILLE 2025 - 2026**

KH 27.11.2023 § 285

KV 11.12.2023 § 84

SISÄLLYSLUETTELO

1	KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	3
2	MYNÄMÄEN KUNNAN VISIO, ARVOT JA STRATEGIA	4
3	TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT	7
3.1	Yleinen taloudellinen kehitys ja kunnallistalous vuosina 2022–2025	7
3.2	Väestö	10
3.3	Työllisyys ja elinkeinot	12
3.4	Vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelman laadintaperusteet	14
3.5	Vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelman sitovuustaso	21
4.	KÄYTTÖTALOUSOSA	22
4.1	Keskushallinto	22
4.1.1	Keskusvaalilautakunnan, tarkastuslautakunnan ja kunnanhallituksen tuloslaskelma	29
4.2	Sivistyslautakunta	30
4.2.1	Sivistyslautakunnan tuloslaskelma	42
4.3	Tekninen lautakunta	43
4.3.1	Teknisen lautakunnan tuloslaskelma	50
5	MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO	51
6	TULOSLASKELMAOSA	52
7	INVESTOINTIOSA	54
8	RAHOITUSLASKELMA	57
9	ARVIOINTITYÖN OHJEELLINEN SUUNNITELMA VUOSILLE 2024–2026	58

1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Toimintaympäristö ja talousnäkymät

Yhteiskunnassamme on eletty poikkeuksellisten muutosten ja epävarmuuden aikaa jo useamman vuoden ajan. Myös kuntatalouteen ja kuntien toimintaan muutokset ovat vaikuttaneet. Hyvinvointialueuudistus muutti kuntien tehtäväkenttää ja roolia yhteiskunnassa historiallisella tavalla. Vuoden 2024 taloutta ja toimintaa on suunniteltu muuttuneessa toimintaympäristössä. Kustannustasoon ja kuntien toimintaan ovat lisäksi vaikuttaneet maailmanpoliittisen tilanteen kiristyminen ja pandemian aika.

Näkymä työ- ja elinkeinomarkkinoilla on niin ikään poikkeuksellisen epävarma. Erityisesti rakennusala on ajautunut rakentamisen äkkijarrutuksen seurauksena kriisiin ja vastaavia ilmiöitä on nähtävissä muillakin toimialoilla. Samaan aikaan maan hallitus on valmistelemassa valtion budjettia, jota leimaa tiukka linja velanotolle ja tinkimättömät tavoitteet julkisen talouden tasapainottamiselle.

Mynämäen kunnan talouteen toimintaympäristön ja talouden muutokset ovat vaikuttaneet voimakkaasti. Hyvinvointialueuudistuksen myötä kunnan tulopohja kaventui ennakoitua enemmän, kunta-alan monivuotinen palkkaratkaisu sekä kiristyneestä turvallisuustilanteesta aiheutunut kustannustason ja korkotason nousu ovat kasvattaneet kunnan menoja huomattavan paljon suhteessa siihen, että toiminnan laajennuksista on pääasiassa pidättäydytty. Lisäksi kunnan taloutta rasittavat viime vuosien mittavat investoinnit ja niiden rahoittamiseksi tarvittu merkittävä velkamäärä. Mynämäen kunnan lainakanta on keskimääräistä kuntaa korkeampi, jolloin kunnan käyttötaloutta rasittaa niin lainanlyhennykset ja kasvaneet korkomenot. Tilikauden tulokseen vaikuttaa lisäksi investointien myötä kasvaneet poistot.

Talousarvion riittävä tasapainottaminen lyhyellä tähtäimellä käytössä olevilla keinoilla ei ollut mahdollista. Talousarvioprosessin aikana lautakunnat ja toimialat etsivät vastuullisesti mahdollisia säästö- ja lisätulokohteita. Haastavasta lähtötilanteesta huolimatta talousarvioprosessi sujui hyvässä yhteishengessä ja arvoikkaita keskusteluita käyden. Käsillä oleva talousarvioehdotus sisältää valtuuston päättämän korotuksen kunnan tuloveroprosenttiin. Verotulojen laskennallisen lisäyksen ja muiden tasapainottamistoimien yhteisvaikutuksella talousarvion vuosikate saatiin piirun verran plussalle. Poistojen jälkeen tilikauden tulos on kuitenkin yli 2 miljoonaa euroa negatiivinen.

Tiukentuneen taloustilanteen vuoksi Mynämäen kunnan investointiohjelmaa vuodelle 2024 ja edelleen suunnitelmavuosille 2025-2026 on tarkasteltu kriittisesti ja investointitaso on talouden tasapainottamiseksi jatkosakin pidettävä kohtuullisena.

Ennusteiden valossa Suomen talouden kasvu tulee olemaan tiukassa myös tulevana vuosina. Edelleen kiristynyt maailmanpoliittinen tilanne ja rakenteelliset muutokset tulevat todennäköisesti vaikuttamaan osaltaan myös kuntatalouteen. Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen valmistaudumme seuraavaan merkittävään julkishallinnolliseen uudistukseen, kun TE-palvelut siirtyvät vuoden 2025 alusta kuntien vastuulle.

Mynämäen uusi kuntastrategia on tullut voimaan vuoden 2023 alussa ja kunnan elinvoimaohjelma vahvistettiin loppukeväästä. Vuoden 2024 talousarvio perustuu kuntastrategian painopisteisiin ja elinvoiman edistämisen on nostettu uudella tavalla kunnan toiminnan keskiöön. Elinvoimapalvelut tuodaan organsiaatiomuutoksen myötä kunnan omaan organisaatioon ja johtoryhmätason työskentelyyn.

Elinvoimapalveluiden uudelleenjärjestelyn lisäksi erityistä huomiota kiinnitetään kunnan palvelutuotannon sujuvuuteen, kuntalaislähtöisyyteen, kunnan viestinnän monipuolistamiseen, kunnan näkyvyyden parantamiseen ja kuntayhteisön vahvistamiseen.

Kunnassamme on valtavan paljon elinvoimaa, aktiivisia yhdistyksiä, innovatiivisia yrityksiä ja kiinnostuneita kuntalaisia, joiden kanssa yhdessä tehden voimme edistää Mynämäen kunnan ja alueen vetovoimaa, pito-voimaa, kiinnostavuutta ja elinvoimaisuutta. Mynämaessä on paljon käyttämätöntä potentiaalia, jotka varmasti saamme yhdessä käyttöön haastavinakin aikoina. Yksin ei kunta pärjää, mutta yhdessä meissä on valtava voima.

Tulevaisuuteen luottavaisesti katsoen,

Carita Maisila
kunnanjohtaja

2 MYNÄMÄEN KUNNAN VISIO, ARVOT JA STRATEGIA

Visio 2025

Mynämäki on kasvava, yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva vetovoimainen kunta.

Kunnanvaltuuston 14.11.2022 hyväksymä kuntastrategia 2025

Strategiset päämäärät

KASVAVA, UUDISTUVA JA VETOVOIMAINEN KUNTA

Huolehdimme asukas- ja yrittäjälähtöisestä tonttitarjonnasta ja mahdollistamme vaihtoehtoja asumiseen ja sijoittautumiseen.

Otamme huomioon yrittäjien tarpeet elinvoimaohjelmassa ja tuemme yrittäjyyttä aktiivisella kanssakäymisellä.

Hyödynnämme hyvää sijaintia ja liikenneyhteyksiä kehittämällä joukkoliikennettä yhdessä alueen toimijoiden kanssa.

Uudistumme ketterästi toimintaympäristön muutosten edellyttämällä tavalla.

Huolehdimme kuntakeskuksen ja kylien tasapuolisesta kehittämisestä.

HUOLEHTIVA JA ENNAKOIVA KUNTA

Huolehdimme kunnantalouden tasapainosta ja hillitsemme velkaantumista pitämällä investointiohjelman talouden kanto-kyvyn rajoissa.

Teemme vastuullisia päätöksiä yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi talouden reunaehdot huomioiden.

Järjestämme laadukkaita ja oikein mitoitettuja palveluita terveissä ja toimivissa tiloissa.

Alueellisella yhteistyöllä tuemme kunnan kehittymistä.

Pysyvä ja motivoitunut henkilökunta on voimavaramme. Olemme hyvä työnantaja ja pidämme huolta henkilökunnastamme.

YHTEISÖLLINEN JA YMPÄRISTÖ-ARVOT HUOMIOIVA KUNTA

Huolehdimme kuntalaisten hyvinvoinnista tarjoamalla ennaltaehkäisevää toimintaa vauvasta vaariin.

Osallistamme kuntalaisia edistämään ja ylläpitämään hyvinvointia mm. hanke-rahoitusta hyödyntäen.

Teemme yhteistyötä järjestöjen kanssa monipuolisten harrastusmahdollisuuksien varmistamiseksi.

Otamme huomioon kestävän kehityksen ja luonnon monimuotoisuuden toiminnassamme.

Mynämäen kunnan arvot

Vastuullisuus tarkoittaa sitä, että

- ymmärrämme vastuumme ja sitoudumme kaikessa toiminnassa noudattamaan lakeja, sääntöjä ja ohjeita
- emme hyväksy minkäänlaisia väärinkäytöksiä, vilpillistä toimintaa tai lahjuksia
- emme käytä kunnan omaisuutta tai varoja oman edun tavoitteluun
- torjumme aktiivisesti harmaata taloutta ja edellytämme sitä myös sopimuskumppaneiltamme
- tiedostamme toiminnan taloudelliset, sosiaaliset ja ekologiset vaikutukset ja kannamme vastuun kunnantaloudesta ja kunta-laisten hyvinvoinnista
- puutumme havaitsemiimme epäkohtiin hyväksyviemme toimintatapojen mukaisesti.

Uudistuminen tarkoittaa sitä, että

- katsomme ennakkoluulottomasti eteenpäin ja uskallamme tehdä tarvittavia muutoksia sekä luopua vanhasta
- kehitämme kuntaa yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset ymmärtäen
- hyväksymme uusia toimintatapoja ja hyödynnämme nykyaikaista tekniikkaa.

Avoimuus tarkoittaa sitä, että

- kunnan viestintä on avointa, ajankohtaista, ennakoivaa, totuudenmukaista ja saavutettavaa
- myös sosiaalisessa mediassa viestimme kunnan asioista totuudenmukaisesti silloin kun esiinnyimme kunnan luottamushenkilöinä tai viranhaltijoina/työntekijöinä
- jaamme avoimesti tietoa ja autamme toinen toisiamme
- perustelemme päätöksemme ja toimintamme asiaperustein objektiivisesti
- kaikissa kokouksissa puheenjohtaja huolehtii siitä, että kaikki osallistujat tulevat kuulluiksi ja huomioonotetuiksi eikä ketään kohdella asiattomasti.

Kestävä luontosuhde tarkoittaa sitä, että

- vaalimme Mynämäen luonnon monimuotoisuutta, estämme luonnetokatoa ja otamme sen huomioon kaikessa päätöksenteossa
- sitoudumme kunnassa ilmasto- ja ympäristöystävällisiin ratkaisuihin ja toimintatapoihin (HINKU).

3 TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

3.1 Yleinen taloudellinen kehitys ja kunnallistalous vuosina 2022–2025

Kuntatalouden tilannekuva

Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos heikkeni vuonna 2022 hieman suhteessa kahteen aiempaan vuoteen, mutta säilyi yhä vahvalla tasolla. Tulos pohjautuu työllisyyden ja talouden hyvään kehitykseen ja siitä seuranneeseen verotulojen kasvuun. Kuntatalouden luvut paraniivat viime vuonna merkittävästi myös kertaluonteisilla tekijöillä, kuten sote-kiinteistöjen myynneistä saaduilla tuloilla sekä Helsingin kaupungin liikenneliikelaituksen yhtiöittämisellä.

Kuntatalouden vuosikate heikkeni edellisestä vuodesta, mutta oli edelleen yli poistotason ja myös nettoinvestointien. Vuosikate laski vähiten yli 100 000 asukkaan kuntakokoryhmässä, muissa ryhmissä lasku jatkui jo toista vuotta peräkkäin. Kuntatalouden eriytyminen näkyikin viime vuonna selkeästi suurten kaupunkien ja pienten kuntien välillä.

Kuntakonsernien lainakanta oli vuoden 2022 lopussa noin 43,5 mrd. euroa. Lainakanta kasvoi lähes 1,2 mrd. euroa edellisestä vuodesta, kun taas peruskuntien lainakanta väheni ensimmäistä kertaa koko 2000-luvun aikana. Tämä kertoo kehityksen, jossa merkittävät investoinnit ja toiminnot ovat siirtyneet yhä suuremmissa määrin kunnista konserniyhtiöissä, kuntayhtymissä ja muissa yhteisöissä toteuttavaksi. Eniten lainamäärä kasvoi yli 100 000 asukkaan kuntakonserneissa, jotka investoivat muita kuntia enemmän infra- ja elinkeinopoliittisiin kehittämishankkeisiin.

Vuosien 2021 ja 2022 tilinpäätöstietojen perusteella käynnistetään erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyt Lemminkäisen ja Pertunmaan kuntien kanssa.

Hallituksen kuntataloutta koskevat linjaukset

Hallitus asettaa ensimmäisessä julkisen talouden suunnitelmassaan tavoitteeksi, että kansantalouden tilinpidon mukainen kuntahallinnon rahoitusasema on lähellä tasapainoa vuonna 2027. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää kuntatalouden tilanteen kohenemista, sillä julkisen talouden painelaskelman perusteella kuntahallinnon rahoitusasema suhteessa bruttokansantuotteeseen on -0,4 % vuonna 2027.

Hallitusohjelman mukaan valtio sitoutuu kompensoimaan kunnille asetettavat uudet tehtävät ja velvoitteet sekä mahdolliset tehtävien laajennukset rahoittamalla ne täysimääräisesti tai purkamalla muita velvoitteita. Hallituksen veroperusteisiin tekemien muutosten verotuottovaikutus kompensoidaan kunnille.

Peruspalvelujen valtionosuuslain mukaan tehtävien ja velvoitteiden laajennuksiin sekä uusiin tehtäviin osoitetaan 100-prosenttinen valtionosuus. Valtion rahoitusvastuun täysimääräinen toteutuminen edellyttää myös sitä, että uusien tai laajentuvien tehtävien ja velvoitteiden vaikutukset kuntatalouteen arvioidaan realistisesti. Huomioita kiinnitetään myös tehtävä- ja velvoitemuutosten henkilöstövaikutuksiin, koska kunta-alan palkansaajien eläköityminen on voimakkaasta ja työvoimatalanne vaihtelee toimialoittain voimakkaasti.

Valtion toimenpiteiden vaikutus kuntatalouteen

Kuntien valtionapuihin osoitetaan noin 5,1 mrd. euroa vuonna 2024. Laskennalliset valtionosuudet ovat noin 3,7 mrd. euroa, kuntien veromenetysten korvaukset 0,9 mrd. euroa ja muut valtionavut 0,6 mrd. euroa. Kehyskauden lopussa vuonna 2027 valtionavut ovat noin 6,1 mrd. euroa, josta laskennallisten valtionosuuksien osuus on 4,6 mrd. euroa.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuus laskee vuonna 2024 vuoden 2023 varsinaiseen talousarvioon verrattuna noin 290 milj. eurolla noin 2,5 mrd. euroon. Muutos johtuu pääosin vuonna 2023 sote-uudistuksen yhteydessä kunnilta hyvinvointialueille siirtyneiden kustannusten ja tulojen tarkentumisesta sekä sen vuoksi valtionosuuteen tehtävistä korjauksista. Jotta kuntataloudesta siirtyisi uudistuksen yhteydessä yhtä paljon kustannuksia ja tuloja, tulee tämän hetken arvion mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähentää vuodesta 2024 alkaen pysyvästi noin 224 milj.

euroa. Siirtyvien kustannusten ja tulojen tarkentumisesta johtuva valtionosuuden vähennys huomioidaan vuoden 2023 osalta takautuvasti vuosina 2024 ja 2025, minkä vuoksi peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistetaan 112 milj. euron määräaikainen vähennys kyseisinä vuosina. Vähennyksen määrä tarkentuu marraskuussa 2023, kun sote-uudistukseen liittyvät rahoituslaskelmat päivitetään lopullisiksi vuoden 2022 verotuksen valmistuttua.

Kehyskauden lopussa vuonna 2027 kuntien peruspalvelujen valtionosuudet ovat noin 3,5 mrd. euroa. Peruspalvelujen valtionosuutta korottavat vuonna 2025 työvoimapalveluiden järjestämisvas-
tuun siirto kunnille ja kuntien työttömyysturvan rahoitusosuuden kasvattaminen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtionosuudet alenevat reaalisesti hieman kehyskau-
della oppilas- ja opiskelijamäärien alenemisesta johtuen.

Hallitusohjelmaan sisältyy niin kuntien tehtäviä ja rahoitusta lisääviä kuin vähentäviä toimenpiteitä. Hallitusohjelman toimenpiteistä osa täsmentyy jatkovalmistelussa, esimerkiksi perusopetuksen vahvistamiseen osoitettava lisäys ja opetus- ja kulttuuriministeriön valtionavustuksiin osoitettavan leikkauksen kohdentaminen.

Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus kuntatalouteen on vuonna 2024 hieman kuntataloutta vahvis-
tava. Kuntien uusiin ja laajeneviin tehtäviin osoitetaan täysi valtionosuus ja valtion päättämät vero-
perustemuutokset kompensoidaan kunnille. Peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistetaan yhden
prosenttiyksikön indeksikorotusta vastaava vähennys vuosina 2024–2027, mikä pienentää kuntien
valtionosuutta noin 24 milj. euroa vuonna 2024. Toisaalta hallitusohjelman mukainen maapohjan
kiinteistöveron alarajan korotus 0,93 prosentista 1,30 prosenttiin vuodesta 2024 alkaen vahvistaa
kuntataloutta arviolta noin 108 milj. eurolla vuodesta 2024 alkaen. Hallitusohjelmassa kunnille ei
osoiteta uusia tehtäviä tai velvoitteita vuonna 2024.

Hallitusohjelma sisältää myös monia kuntien toimintaan ja talouteen vaikuttavia uudistuksia. Halli-
tusohjelman mukaisesti kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan
vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantulon sekä TE-uudistuksen jälkeistä
tilannetta. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle kevädistuntokaudella 2025, ja uuden
lainsäädännön tulla voimaan 1.1.2026. Myös TE-palveluiden rahoitusmallia tarkistetaan ja työvoi-
mapalveluiden lakisäätteistä palveluprosessia kevennetään.

Kuntien toimintaedellytysten vahvistamiseksi hallitus käynnistää kuntien normituksen keventämis-
ohjelman, johon kytketään kaikki kuntia ohjaava sektorilainsäädäntö soveltuvin osin.

Käynnissä olevaa kiinteistöverouudistusta jatketaan. Kiinteistöverouudistuksessa päämääränä on
saattaa rakennusten ja maapohjien verotusarvot vastaamaan paremmin niiden todellisia käyviä
arvoja. Hallituksen lainsäädäntösuunnitelmassa hallituksen esitys on kaavailtu annettavaksi ke-
vällä 2024.

Tällä kehyskaudella kuntien kiinteistökantaan kohdistuu etenkin sote-uudistuksen seurauksena
tarve uudelleenjärjestelyihin, joilla tulee olemaan vaikutuksia kuntatalouteen. Hallitusohjelman mu-
kaisesti käynnistetään julkisen sektorin tilaohjelma, jonka tavoitteena on tehostaa julkisen sektorin
tilakustannuksia merkittävästi sekä hakea ratkaisuja valtion, hyvinvointialueiden ja kuntien välisiin
tilaomaisuuskysymyksiin. Kuntien on lisäksi mahdollista saada sote-uudistukseen liittyvistä omai-
suusjärjestelyjen kustannuksista korvausta tietyin ehdoin.

Lisäksi osana julkista taloutta ja työllisyyttä kohentavia toimia sosiaaliturvaetuuksiin ja erityisesti
työttömyysturvaan ja asumisen tukiin tehdään muutoksia, jotka vaikuttavat välillisesti myös kuntien
verotuloihin ja kuntien rahoitusosuuteen toimeentulotuesta. Muutoksilla on toimeentulotukea sekä
lisääviä että vähentäviä vaikutuksia.

Kuntatalouden kehitysarvio

Suomen talouskehitys pysyy kuluvana vuonna nollan tuntumassa, kun hintojen ja korkojen nousu
vähentävät kotitalouksien kulutusta ja investointeja. Inflaation arvioidaan kuitenkin normalisoituvan
keskimäärin kahteen prosenttiin vuosina 2024–2027. Vuonna 2024 bruttokansantuote kasvaa 1,2
prosenttia kotitalouksien ostovoiman kohentuessa ja vuonna 2025 talouskasvu vahvistuu 1,8 pro-
senttiin, kun kulutuksen kasvun lisäksi vihreän siirtymän investoinnit lisäävät kotimaista kysyntää.

Talouden toipumisen odotetaan vähentävän työttömyyttä ja lisäävän työllisten määrää vuodesta 2025 alkaen. Vuosina 2026–2027 talouskasvun arvioidaan vaimenevan hieman mutta säilyvän runsaassa 1,5 prosentissa.

Kuntatalouden keskeiset tunnusluvut, kuten tilikauden tulos ja toiminnan ja investointien rahavirta, ovat kuntatalouden kehitysarvion mukaan kuluvana vuonna vahvoja, mikä johtuu pitkälti sote-uudistukseen liittyvästä verohännästä. Käännös heikompaan on kuitenkin edessä, kun alkuvuoden suotuisa tulokehitys hiipuu talouskasvun vaimenemisen vuoksi ja kuntien saamat poikkeuksellisen suuret verohännät poistuvat.

Vuosikate riittää kattamaan poistot kaikkina tarkasteluvuosina, mutta nettoinvestointeihin se ei riitä. Tulojen ja menojen epätasapaino merkitsee kuntataloudessa sopeutuspaineita tuleville vuosille. Kuntatalousohjelman sisältämä kuntatalouden kehitysarvio on laadittu valtiovarainministeriön kansantalousosastolla painelaskelmana, jossa ei tehdä oletuksia kuntien omista sopeutustoimenpiteistä eikä veroprosenttien muutoksista tuleville vuosille.

Kuntien kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksin muutos on keskimäärin 3,1 prosenttia vuodessa vuosina 2024–2027. Kuntatalouden suurimman kuluerän muodostavat henkilöstökustannukset, joita sopimuskorotukset nostavat noin 3 prosenttia vuonna 2024. Vuosina 2025–2027 kunta-alan ansiokehityksen oletetaan olevan talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa kunta-alalle sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi.

Työ- ja elinkeinopalveluiden siirto kuntien vastuulle laajentaa kuntien tehtäväkenttää ja kasvattaa kuntatalouden toimintamenoja vajaalla 900 milj. eurolla vuonna 2025. Myös valtionosuudet kasvavat voimakkaasti, kun työ- ja elinkeinopalveluiden myötä kunnille siirtyvät kustannukset sekä uudistuksesta aiheutuva kasvu kuntien etuusmenoissa kompensoidaan kunnille. Uudistuksen myötä kuntien henkilöstömäärä kasvaa noin neljällä tuhannella henkilötyövuodella, mikä näkyy vuonna 2025 etenkin henkilöstömenojen voimakkaana kasvuna.

Kunnilla on merkittäviä investointitarpeita muun muassa rakennuskannan iän, muuttoliikkeen ja vihreän siirtymän vuoksi. Kuntatalouden lainakanta jatkaa kasvuaan vuosina 2024–2027, mutta kasvuvauhti hidastuu viime vuosikymmenen keskimääräiseen kasvuvauhtiin verrattuna. Kuntatalouden lainakanta kasvaa tarkastelujakson lopulla 24,2 mrd. euroon.

Rahoitusperiaatteen toteutumisen arviointi kuntakokoryhmittäin

Kuntatalousohjelmassa kuntien rahoitusaseman muutosta arvioidaan koko maan näkymien ohella myös kuntakokoryhmittäin. Kuntien rahoituksen tasapainotilaa mitataan toiminnan ja investointien rahavirtaan perustuen. Toiminnan ja investointien rahavirta -käsite ilmaisee negatiivisena kunnan paineen lainakannan kasvattamiseen tai veroprosentin korottamiseen. Positiivinen toiminnan ja investointien rahavirta heijastaa mahdollisuutta lainojen lyhentämiseen tai veroprosentin laskemiseen.

Toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan olevan vuonna 2023 vahva lähes kaikissa kuntakokoryhmissä. Vuoden 2023 vahvaa tilannetta selittävät pitkälti verotulot ja erityisesti kunnallisverotulot, joissa näkyvät vielä aikaisempien vuosien veroprosenteilla maksuunpannut verot. Toiminnan ja investointien rahavirta heikkenee vuonna 2024 kaikissa kuntakokoryhmissä, kun sote-uudistuksen verohännät poistuvat ja valtionosuuksiin tehdään sote-uudistuksen siirtolaskelman tarkentumisen edellyttämä vähennys takautuvasti vuodelta 2023. Vuosina 2025–2027 toiminnan ja investointien rahavirta heikkenee edelleen maltillisesti, mutta kuntakokoryhmittäinen vaihtelu on suurta.

Kunnallisveroprosenttiin kohdistuu nousupainetta kaikissa kuntakokoryhmissä vuosina 2024–2027, mutta koko maan tasolla kunnallisveron laskennallinen korotuspaine pysyy suhteellisen maltillisella tasolla. Vuonna 2023 negatiivisen vuosikatteen kuntia on vain muutama, mutta kehyskauden loppua kohden määrä nousee pienissä kuntakokoryhmissä. Veropohjan heikkeneminen voi muodostaa uhkan varsinkin pienemmissä kuntakokoryhmissä, jos väestöennusteen mukainen demografia ja muuttotappiokehitys jatkuu ennustetun kaltaisena. Myös niiden kuntien lukumäärä, joiden taaseessa on kertynyttä alijäämää, kasvaa kehyskauden loppua kohden.

Kuntatalouteen vaikuttavat tarkastelujaksolla monet eri epävarmuutta aiheuttavat muutostekijät. Sote- ja TE-uudistus aiheuttavat kehitysarvioihin epävakaisuutta. Kuntakokoryhmittäisiin ja kunta-kohtaisiin arvioihin tulee suhtautua varovaisesti ja pitkälle meneviä tulkintoja tulisi välttää. Tarkastelu kuvaa kuitenkin erikokoisten kuntien talouden kehityksen suuntaa ja tilaa.

Valtiovarainministeriön julkaisu 2023:70, Kuntatalousohjelma vuosille 2024–2027, syksy 2023

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/165187/VM_2023_70.pdf?sequence=1&isAllowed=y

3.2 Väestö

Vuoden 2024 talousarvion laadinnassa oli ohjeena, että asukaslukuna käytetään 7565 asukasta. Asukasluku 26.10.2023 oli 7552.

Asukasluku 2010–2023 ja ennuste 2024–2040

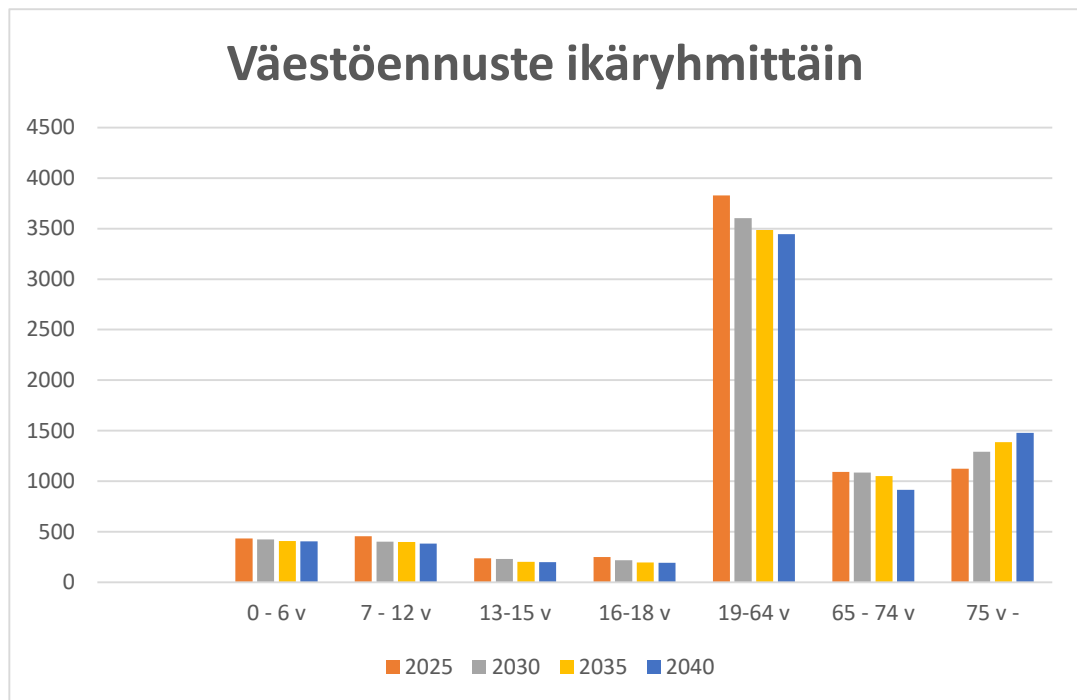
vuosi	asukasluku	muutos	muutos%
2010	8 041		
2015	7 874	-167	-2,1
2020	7 645	-229	-2,9
2021	7 595	-50	-0,7
2023*	7 552	-43	-0,6
2024**	7 461	-91	-1,8
2025**	7 422	-39	-0,5
2030**	7 255	-167	-2,3
2035**	7 128	-127	-1,8
2040**	7 019	-109	-1,5

* tilanne 14.9.2023

** Tilastokeskuksen ennuste 30.9.2021
(viimeisin saatavilla oleva tieto)

Väestöennuste ikäryhmittäin 2025–2040

Ikäryhmä	2025	2030	2035	2040
0 - 6 v	433	424	409	406
7 - 12 v	457	403	398	383
13-15 v	237	229	202	199
16-18 v	251	219	195	192
19-64 v	3 828	3 603	3 486	3 446
65 - 74 v	1 091	1 087	1 052	914
75 v -	1 125	1 290	1 386	1 479
	7 422	7 255	7 128	7 019

Lähde: Tilastokeskus 30.9.2021 (viimeisin saatavilla oleva tieto)

Väestöllinen huoltosuhde 2021–2040

Väestöllinen huoltosuhde on ei-työikäisten määrä suhteessa työikäisten määrään. Tunnusluku kuvaa, kuinka monta työikäistä on ei-työikäistä kohti.

Ei työikäisiä ovat alle 15-vuotiaat ja yli 64-vuotiaat kuntalaiset.

vuosi	väestöllinen huoltosuhde	Varsinais-Suomi	Koko maa
2023	75,9	63,1	63,2
2025	78,5	63,5	63,7
2030	86,0	65,1	65,3
2035	90,3	67,5	67,3
2040	89,4	67,7	67,3

Lähde: Tilastokeskus 30.9.2021

Taloudellinen huoltosuhde 2015–2019

Taloudellinen huoltosuhde on työttömien ja muiden työvoiman ulkopuolella olevien määrä suhteessa työllisten määrään.

Työvoiman ulkopuolella olevat: 0–14-vuotiaat, opiskelijat, ase- tai siviilipalvelusta suorittavat, eläkeläiset, sekä muut työvoiman ulkopuolella olevat, esim. omaa kotitalouttaan hoitavat.

Työlliset: kaikki 18 - 74-vuotiaat, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat ansiotyössä eivätkä olleet työnhakijoina.

vuosi	väestö yht	työllinen työvoima	työvoiman ulkopuolella olevat	huoltosuhte	Varsinais-Suomi	koko maa
2015	7 874	3 223	4 189	1,30	1,27	1,27
2016	7 842	3 249	4 207	1,29	1,26	1,26
2017	7 838	3 346	4 215	1,26	1,23	1,24
2018	7 765	3 329	4 188	1,26	1,21	1,22
2019	7 661	3 264	4 123	1,26	1,21	1,22

Lähde: Tilastokeskus 8.4.2021

3.3 Työllisyys ja elinkeinot

Mynämäessä työssä käyvät (=kunnassa olevat työpaikat) ja Mynämäessä asuvien toimiala vuonna 2021:

Toimiala	Mynämäessä työpaikat	Mynämäessä asuvien toimiala
Terveys- ja sosiaalipalvelut	328	571
Maatalous, metsätalous ja kalatalous	312	267
Teollisuus	285	561
Rakentaminen	199	339
Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	184	394
Koulutus	130	146
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	125	197
Kuljetus ja varastointi	74	193
Muu palvelutoiminta	60	72
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	53	132
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	48	83
Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	42	109
Tuntematon	48	48
Rahoitus- ja vakuutustoiminta	14	34
Kotitalouksien toiminta työnantajina	14	14
Taiteet, viihde ja virkistys	15	25
Kiinteistöalan toiminta	9	18
Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto	2	17
Informaatio ja viestintä	3	45
Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto	0	13
Kaivostoiminta ja louhinta	8	8
Kaikki toimialat yhteensä	1 953	3 286

Lähde: Tilastokeskus 16.2.2023

Mynämäessä asuva työllinen työvoima 2021

	henkilöä	%
Alkutuotanto	267	8,1
Jalostus	938	28,5
Palvelut	2 033	61,9
Tuntematon	48	1,5
Yhteensä	3 286	100,0

Mynämäen pendelöinti vuonna 2021

Mynämäessä asuvat

pendelöivät muualle	2 005
käyvät töissä Mynämäessä	1 281
yhteensä	3 286

Mynämäessä työssä käyvät (=työpaikat)

pendelöi muualta	672
asuu Mynämäessä	1 281
yhteensä	1 953

Lähde: Tilastokeskus 27.9.2023

Mynämäen kunnan suurimmat työnantajat

Mynämäen kunta
Steel Master Finland Oy
Konepaja Timeka Oy
Veraisen Leipomo Oy
K-Supermarket Mynämäki
Kylänpää-Yhtiöt
Isokouvola Oy

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen työllisyyskatsauksen 9/2023 mukaan Mynämäen työvoima on 3517 (3554, 9/2022).

Työttömien määrä

Syyskuun 2023 lopussa työttömien osuus työvoimasta oli Varsinais-Suomessa 8,6 % (8,6 %, 9/2022) ja koko maassa 9,4 % (8,8 %, 9/2022). Varsinais-Suomessa työttömyysaste on pienempi kuin koko maassa.

Mynämäessä työttömien määrä syyskuun 2023 lopussa oli 230 (221, 9/2022), joka on 6,5 % (6,2 %, 9/2022) työvoimasta. Alle 25-vuotiaita oli työttömänä 17 (21, 9/2022) ja yli 50-vuotiaita 106 (100, 9/2022). Yli vuoden työttömänä olleita oli 86 (66, 9/2022).

Lähde: Varsinais-Suomen ELY-keskuksen työllisyyskatsaus 9/2023

Kela maksaa pitkään työttömänä olleille työmarkkinatukea. Kunnat maksavat Kelalle yli 300 päivää työmarkkinatuella olleiden tuesta 50 % ja yli 1000 päivää työmarkkinatuella olleiden tuesta 70 %. Syyskuussa 2023 maksu oli noin 32.000 euroa. Koko vuoden 2023 maksu tulee olemaan noin 350.000 €. Kunnan ei tarvitse maksaa em. osuutta työmarkkinatuesta, jos työttömälle järjestetään esim. kuntouttavaa työtoimintaa. Kunnan omassa organisaatiossa on vuosittain useita kymmeniä henkilöitä kuntouttavassa työtoiminnassa. Lisäksi kuntouttavaa työtoimintaa ostetaan mm. Tsemppi ry:n Mynämäen toimipisteestä.

Vuoden 2025 alusta TE-palvelut siirtyvät kuntien muodostamien työllisyysalueiden vastuulle. Mynämäen kunta kuuluu Turun työllisyysalueeseen. Uudistuksen tarkoituksena on, että kunnissa eli paikallisesti pystytään tehokkaammin hoitamaan alueen työllisyyttä ja yrityspalveluja. Tavoitteena on, että TE-palveluja saatavana myös Mynämäessä.

Elinkeino

Kunnanvaltuusto hyväksyi 14.12.2015 § 83 Turun seudun elinkeinosopimuksen, jonka mukaisesti seudun kunnat ovat perustaneet Turun seudun kehitys Oy:n. Yhtiön toimialana on yritysneuvonta ja yritystoiminnan kehittäminen Turun seudulla. Yhtiö huolehtii Turun seudulla toteutettavien elinkeinopoliittisten palveluiden järjestämisestä. Yhtiö hankkii Turku Science Park Oy:ltä tai tuottaa itse yhtiön osakkaiden kanssa solmittavan palvelusopimuksen mukaiset palvelut yritysten käyttöön sekä rahoittaa hankkeita. Yhtiö ei itse tuota palveluja.

Mynämäen kunta ostaa yritysasiainpalvelut Mynämäen YritysVoima Oy:ltä vuoden 2023 loppuun saakka. Vuoden 2024 alusta kunnan palvelukseen palkataan elinvoimajohtaja ja kunta myy toimitusjohtajapalvelut Mynämäen YritysVoima Oy:lle.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 19.6.2023 § 42 Mynämäen kunnan elinvoimaohjelman vuosille 2023–2027.

Kuntakortti

Mynämäen kunnalla on käytössä MDI:n Kuntakortti -palvelu, josta kunnan tilannekuvatietoja saadaan valmiina visualisoituna pakettina.

Kuntakorttiin robotti hakee, kokoaa ja visualisoi päätöksenteossa olennaisen tiedon seitsemälle teemasivulle. Kuntakortti on aina ajan tasalla, ja siihen on koottu keskeisimmät aluekehityksen muuttujat seuraavista teemoista:

- väestö
- vetovoima
- työllisyys
- koulutus ja hyvinvointi
- yritystoiminta sekä
- alue- ja kuntatalous.

Tietosisällöt päivittyvät automaattisesti tietojen päivittyessä tiedon tuottajien tietokantoihin. Tieto on kaikkien saatavilla ja luettavissa kunnan verkkosivulta www.mynamaki.fi/mynamaen-kuntakortti

3.4 Vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelman laadintaperusteet

Talousarvion rakenne

Kunnanvaltuusto hyväksyi 14.11.2022 päivitetyn strategian vuoteen 2025. Vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelma laaditaan strategian mukaisesti.

Lautakunnat jalkauttavat strategian käytännön konkreettisiksi toiminnallisiksi tavoitteiksi ja toimenpiteiksi talousarvioesityksissään.

Kunnanvaltuusto päätti 23.10.2023 perustaa vuoden 2024 alusta Elinvoima-tulosalueen. Elinvoimapalvelut organisoidaan siten, että kuntaan palkataan elinvoimajohtaja ja kunta myy toimitusjohtajan palvelut Mynämäen Yritysvoima Oy:lle. Elinvoima-tulosalueelle siirretään lisäksi mm. maankäytön suunnittelu ja kaavoitus sekä vuodesta 2025 alkaen budjetoidaan työllisyyspalvelut.

Ympäristöterveydenhuollon palvelujen osto on siirretty Yleishallinto-tulosalueelle kustannuspäikkäksi. Aiemmin se oli samalla tulosalueella kuin erikoissairaanhoidon.

Taloushallintoyksikkö ei enää myy palveluja ulkopuolisille asiakkaille, joten taloushallinnon ja palkanlaskennan taloutta ei enää tarvitse käsitellä taseyksikkönä. Ko. toimintojen mahdolliset tulot ja määrärahat sisältyvät Yleishallinto-tulosalueeseen.

Talousarvion sitovuustasot on 3.5. kohdassa.

TE2024-uudistus ja sen vaikutus kunnan talouteen

Vuoden 2025 alusta työvoimapalvelujen järjestämisvastuu siirtyy kuntien muodostamille työllisyysalueille. Mynämäen kunta kuuluu Turun työllistämisen alueeseen. Toiminta järjestetään vastuukuntamallilla ja vastuukunta on Turun kaupunki. Työllisyysalueelle voi tulla kuntien muodostamia toimialueita. Yksi toimialueista voi olla ns. läntisten kuntien alue, johon Mynämäen kunta kuuluisi.

Palvelujen järjestämisestä muodostuu kunnille uusi valtionosuustehtävä. Valtionosuus maksetaan kunnille peruspalvelujen valtionosuuden yhteydessä.

Kunnan maksavat saamallaan valtionosuuden lisäyksellä palvelujen tuottamisesta vastuukunnalle ja em. toimialueelle.

Vuoden 2025 taloussuunnitelmassa on valtionosuuden lisäystä 600.000 € ja vastaava summa menona palvelujen ostoissa Elinvoima-tulosalueella. Tarkemmat laskelmat uudistuksen vaikutuksesta saadaan loka–marraskuun vaihteessa.

Sote-uudistuksen vaikutukset suunnitelmakauden 2024–2026 verotuloihin ja valtionosuuksiin on selostettu ao. kohdissa.

Kuntalain taloutta koskevat säännökset

Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Edelleen 110 §:n mukaan taloussuunnitelma on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Ns. kriisikuntamenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää kuntalain 110 §:n 3. momentin mukaisesti. Säännökset kriisikuntamenettelystä on kuntalain 118 §:ssä.

Kriisikuntamenettely voidaan käynnistää myös silloin, jos alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1000 euroa/asukas ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa/asukas.

Mynämäen kunnan vuoden 2021 konsernitaseessa oli alijäämää 658 €/asukas (vesihuoltolaitoksen myyntivoitto eliminoituu konsernitaseessa). Vuoden 2022 konsernitilinpäätöksessä alijäämää oli 688 €/asukas. Mikäli kunnan vuoden 2023 tilinpäätöksessä on alijäämää vähintään 1000 €/asukas, täytyy edellytykset kuntalain 118 §:n mukaisen kriisikuntamenettelyn käynnistämiseksi.

Kunnan taloudellinen tilanne

Kunnan talous oli alijäämäinen joka vuosi 2011–2015 vaikka saaman aikaan kunnan tuloveroprosenttia korotettiin 1,5 %-yksikköä vuoteen 2015 mennessä. Vuosi 2016 oli noin 160.000 euroa ylijäämäinen. Vuosi 2017 oli noin 10,9 milj. euroa ylijäämäinen vesihuoltolaitoksen myyntivoittokirjauksen takia. Ilman myyntivoittoa tulos olisi ollut noin 870.000 euroa ylijäämäinen. Vuodet 2018 ja 2019 olivat huomattavan alijäämäisiä.

Koronapandemia takia kunnille myönnettiin ylimääräistä valtionosuutta merkittäviä määriä. Mynämäen kunta sai ko. tukea vuonna 2020 noin 2,0 milj. euroa. Kunnalle koronasta aiheutuneiden todellisten kustannusten määrää ei ole mahdollista arvioida. Lisäksi kunta sain harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta noin 1,0 milj. euroa. Näiden ylimääräisten kertaluoteisten tulojen takia vuoden 2020 vuosikate oli noin 3,5 milj. euroa ja ylijäämä noin 2,1 milj. euroa. Lisäksi vuodelle 2020 kunnan tuloveroprosenttia korotettiin 0,25 %-yksiköllä.

Alla olevassa taulukossa on vuodesta 2011 alkaen tilikauden vuosikate, ko. tilikauden ylijäämä (+) ja alijäämä (-) sekä taseeseen kertynyt kumulatiivinen ylijäämä.

Vuosi	Ko. tilikauden vuosikate	Ko. tilikauden yli/alijäämä	Taseessa oleva yli/alijäämä
2011	1 137 866	-390 269	7 640 731
2012	-48 600	-1 650 856	5 989 875
2013	844 019	-725 785	5 264 090
2014	258 279	-1 899 003	3 365 087
2015	-333 804	-2 089 167	1 275 920
2016	1 978 287	156 805	1 432 725
2017	2 486 769	10 984 933	12 018 719
2018	-1 794 249	-3 217 584	8 801 135
2019	-4 128 425	-6 604 830	2 196 305
2020	3 537 106	2 156 282	4 352 587
2021	1 323 715	-346 596	4 005 991
2022	2 525 302	782 604	4 788 595

Tammi–syyskuun neljännesvuosiraportin perusteella vuoden 2023 tilinpäätös tulee olemaan noin 0,8 milj. euroa ylijäämäinen. Tulos sisältää noin 1,1 milj. euroa Ptty Akselin purkamiseen liittyviä tulon lisäyksiä ja menon vähennyksiä.

Verotulot vuosina 2022–2026

Sote-uudistuksen yhteydessä sote-palvelujen rahoitusvastuu siirtyi valtiolle. Palvelujen rahoittamiseksi veronmaksajien valtion verotus nousee ja vastaavasti kunnan tuloverotus laskee. Kaikkien kuntien tuloveroprosenttia leikattiin 12,64 %-yksiköllä. Mynämäen kunnan tuloveroprosentiksi vuodelle 2023 jää 8,61 %. Vuonna 2023 kunnat eivät saaneet korottaa tuloveroprosenttia. Vuodesta 2024 alkaen korotus on mahdollinen entiseen tapaan.

Kuntaliiton lokakuun 2023 ennustekehikon mukaan kunnan verotulot ovat:

	TP 2022	MTA 2023	%	TA 2024	%	TS 2025	%	TS 2026	%
Kunnan tulovero	26 799 429	13 994 000	-47,8	13 512 000	-3,4	14 233 000	5,3	14 622 000	2,7
Kiinteistövero	1 843 667	1 979 000	7,3	2 075 000	4,9	2 079 000	0,2	2 079 000	0,0
Osuus yhteisöverosta	1 851 212	1 185 000	-36,0	1 013 000	-14,5	1 084 000	7,0	1 107 000	2,1
Yhteensä	30 494 308	17 158 000	-43,7	16 600 000	-3,3	17 396 000	4,8	17 808 000	2,4
Kunnan tulovero%	21,25 %	8,61 %		9,10 %		9,10 %		9,10 %	
Efektiiivinen vero %	14,41 %	6,18 %		6,74 %		6,78 %		6,85 %	
Erotus	6,84 %	2,43 %		2,36 %		2,32 %		2,25 %	
Yhteisöveron jako-osuudet	33,76 %	23,91 %		23,67 %		23,67 %		22,92 %	

Vuodesta 2023 alkaen kaikkien kuntien tuloveroprosenttia leikattiin 12,64 %-yksikköä sote-uudistuksen takia.

Vuonna 2023 kunnat eivät saaneet muuttaa tuloveroprosenttia.

Samoin yhteisöveron kuntien jako-osuutta leikattiin noin 10 %-yksikköä.

%-sarake on muutos edellisen vuoden verotuloihin.

Kunnanvaltuusto vahvisti vuoden 2024 veroprosentit kokouksessaan 13.11.2023. Kunnan tuloveroprosenttia korotettiin 0,50 %-yksiköllä 9,10 %:iin. Vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelma on tehty valtuuston vahvistamien veroprosenttien mukaisesti. Kiinteistöverolain muutoksella yleisestä kiinteistöverosta on erotettu maapohjan kiinteistövero, jonka vaihteluväli on 1,30–2,00 %. Kunnanvaltuusto vahvisti maapohjan veroprosentiksi 1,30 % (alaraja).

Kunnan tuloveron tilityksissä kalenterivuosina 2023–2026 on huomioitu ennen verovuotta 2023 maksuunpannut kunnallisverot. Ne kertyvät vanhoilla veroperusteilla ja korkeimmilla tuloveroprosenteilla ja nostavat veroennusteen tasoa väliaikaisesti, erityisesti vuosina 2023 ja 2024.

Ansiotulot eivät muutu sote-uudistuksen myötä. Kunnan tuloveron vähennyksiin sen sijaan tuli merkittäviä muutoksia. Valtion- ja kunnallisverotuksen veropohjat yhdistettiin uudistuksessa siten, että tulosta tehtävät vähennykset myönnetään samoin perustein ja saman suuruisena sekä valtionverotuksessa että kunnallisverotuksessa. Uudistus koskee kunnallisverotuksen perusvähennystä, ansiotulovähennystä ja opintorahavähennystä. Eläketulovähennys myönnetään samoin perustein. Verotuslaskenta tehdään edelleen erikseen valtionverotuksen ja kunnallisverotuksen osalta.

Nykyistä suurempi osuus verosta tehtävistä vähennyksistä siirtyy valtion verosta tehtäviksi. Tästä johtuen kunnan tuloverosta vähennettävä osuus pienenee ja samalla kunnallisveron efektiivisyys myös paranee (nimellisen ja efektiivisen veroasteen erotus).

Maan hallituksen esittämät veroperustemuutokset alentavat kunnallisveron tuottoa vajaalla 40 miljoonalla eurolla vuonna 2024. Tästä vajaa 30 miljoonaa euroa johtuu hallitusohjelman mukaisista ansiotasoindeksin tarkistuksista, jotka huomioimme jo aiemmissa veroennustekehikoissa. Lisäksi tehtiin muutamia verovaikutuksiltaan pieniä muutoksia veroperusteisiin, muun muassa matkakuluvähennykseen sekä työtulovähennykseen. Kaikki arvioidut verotulomenetykset huomioidaan nettomääräisesti valtionosuusmaksatusten yhteydessä.

Ansiotulojen arvioitu kehitys on heikentynyt syksyn 2023 aikana. Palkkasumman kehitys 2022–2023 pienenee noin 0,5 prosenttiyksiköllä heikompien työllisyysnäköymien sekä tulorekisteristä saatujen palkkatulotietojen seurauksena. Myös vuoden 2024 palkkasumman kehityksen arvioidaan alenevan. Maan hallitus on esittänyt mittavia leikkauksia sosiaaliturvaetuuksiin. Näin ollen työttömyysturvaetuudet pienenevät selvästi, ensi vuonna lähemmäs 17 prosenttia. Edellä esitetyt arviot pienentävät kunnallisveron tuottoa yhteensä noin 120 miljoonalla eurolla ensi vuonna.

Ensi vuodesta alkaen on esitetty selvästi alennettuja työttömyysvakuutus- ja päivärahamaksuja. Kyseiset maksut ovat vähennyskelpoisia ja parantavat näin ollen kunnallisveron tuottoa yhteensä noin 80 miljoonalla eurolla. Verovuosille 2025–2027 arvioitu maksettava kunnallisvero pienenee heikentyneen ansiotulokehityksen takia.

Yhteisöveron jako-osuutta korotettiin vuodesta 2021 alkaen pysyvästi 2 %-yksiköllä kompensoimaan varhaiskasvatusmaksujen alentamista. Sote-uudistuksessa yhteisöveron kuntien jako-osuutta leikattiin noin 10 %-yksikköä. Jako-osuusprosentit ovat yllä olevassa taulukossa.

Kiinteistöverotusta muutetaan vuodelle 2024 siten, että yleisestä kiinteistöverosta erotetaan maapohja ja sille päätetään oma kiinteistöveroprosentti, jonka alaraja on 1,30 %. Tällä hetkellä yleisen kiinteistöveron alaraja on 0,93 %. Maapohjan vero lisää Mynämäen kiinteistöveron tuottoa noin 94.000 €.

Valtionosuudet vuosina 2022–2026

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Peruspalvelujen vos ilman verotulojen tasausta ja sote-uudistuksen tasauksia	10 859 382	1 517 802	1 654 236	2 254 236	2 254 236
Sote-uudistuksen tasaukset		-1 877 719	-1 775 953	-1 668 006	-1 563 135
Verotulojen tasaus	4 311 360	3 242 821	2 941 558	2 941 558	2 941 558
Verotulomenetysten kompensatio	4 762 984	1 432 956	1 419 499	1 419 499	1 419 499
OKM:n muut valtionosuudet (mm. lukio)	-318 131	-94 517	-94 517	-94 517	-94 517
Yhteensä	19 615 595	4 221 343	4 144 823	4 852 770	4 957 641

Vuodesta 2023 alkaen peruspalvelujen valtionosuudessa on huomioitu sote-uudistuksen muutosrajoitin ja siirtymätasaus.

Vuodesta 2025 alkaen peruspalvelujen valtionosuudessa on huomioitu TE-palvelujen siirtyminen kuntien järjestämisvastuulle.

Sote-uudistus vaikuttaa merkittävästi kunnan valtionosuuksiin vuodesta 2023 alkaen. Sote-palvelujen osuus peruspalvelujen valtionosuudesta jäi kokonaan pois. Lisäksi valtionosuuksiin vaikuttavat

tasauselementit (muutosrajoitin ja siirtymäkauden tasaus), joilla uudistuksen taloudelliset vaikutukset tasataan koko maan tasolla. Sote-uudistuksen tarkoituksena ei ollut parantaa kuntien taloudellista tilannetta vaan uudistus toteutettiin kustannusneutraalisti koko maan tasolla. Lopulliset laskelmat uudistuksen vaikutuksesta saadaan loppuvuodesta 2023.

Valtionosuusjärjestelmässä on toistaiseksi pysyvä, sote-kustannusten ja -tulojen siirrosta johtuvan muutoksen rajoitin. Rajoittimessa ei huomioida valtionosuusjärjestelmän varsinaisia uusia kriteerimuutoksia, vaan pelkästään puhtaasti sote-tehtävien siirrosta aiheutuvat taloudelliset muutokset. Muutosrajoitin määritettiin niin kutsutulla ”poikkileikkaushetkellä”, kun järjestämisvastuu siirtyi vuodenvaihteessa 2022–2023. Rajoittimen suuruus on symmetrisesti 60 prosenttia eli kunnan vastuulle jää sekä positiivisesta että negatiivisesta muutoksesta 40 prosenttia.

Sote-siirron muutosrajoittimen lisäksi suuria kuntakohtaisia muutoksia tasataan porrastetulla siirtymäkaudella sekä sen jälkeen toistaiseksi pysyvällä siirtymätasauksella. Tämän lisäksi verotuloihin perustuvaan valtionosuuden tasaukseen tehdyt muutokset pienentävät omalta osaltaan suuria kuntakohtaisia muutoksia.

Sote-uudistuksen voimaantulovuonna eli 2023 kunnan talouden tasapainotilan muutos rajattiin nol- laan eli tasapaino (tasapainotilalla tarkoitetaan vuosikatetta poistojen jälkeen) pysyy uudistusta edeltävällä tasolla. Voimaantulovuoden muutos oli kuitenkin kaikille kunnille noin 4 euroa asukasta kohden laskettuna positiivinen johtuen siitä, että kuntien rahoitusosuus lääkärihelikopteritoimin- nasta lakkaa.

Siirtymätasauksen määrää alennetaan vuosittain siten, että muutos rajataan +/-15 euroon/asu- kas/vuosi. Viidentenä vuonna muutos on enintään +/-60 euroa/asukas, joka jää toistaiseksi pysy- vänä voimaan. Näin uudistuksesta aiheutuva kunnan tasapainotilan muutos on pysyvästi enintään +/-60 euroa/asukas, mikä vastaa enimmillään n. +/-0,6 kunnallisveroprosenttiyksikön tuoton mää- rää.

Vuodesta 2025 alkaen peruspalvelujen valtionosuudessa on huomioitu TE-palvelujen siirtyminen kuntien järjestämisvastuulle. Talousarviota laadittaessa arvio valtionosuudesta on 600.000 €.

Talousarviossa vuoden 2024 valtionosuudet ovat Valtiovarainministeriön laskelman 10.10.2023 ja sen jälkeen Kuntaliiton tekemien laskelmien mukaiset. Vuosien 2025 ja 2026 valtionosuuksista ei ole vielä VM:n ja/tai Kuntaliiton laskelmia. Yllä olevassa taulukossa on huomioitu siirtymäkauden tasauksen muuttuminen ko. vuosina tämän hetken laskelmien mukaisesti. Muutosrajoittimen määrä ja siirtymäkauden tasaus täsmentyvät lopullisissa sote-laskelmissa. Siirtolaskelmien loppu- tarkistus tehdään loppuvuodesta 2023. Lopputarkistus näkyy valtionosuuksissa vuodesta 2024 al- kaen. Vuoden 2023 valtionosuusmaksatus korjataan takautuvasti vuosina 2024 ja 2025. Vuoden 2025 alusta voimaan tulevan TE2024-uudistuksen lisäyksenä on tässä vaiheessa arvioitu 600.000 €. Työ- ja elinkeinoministeriön laskelmat tarkentuvat myöhemmin.

Valtiovarainministeriö (VM) ilmoitti 17.11.2023, että kuntien valtionosuuksia leikataan vuonna 2024 noin 415 milj. euroa enemmän kuin tähän mennessä on laskettu. Leikkaus liittyy vuoden 2022 val- mistuneeseen verotukseen ja sen vaikutukseen sote-siirtolaskelmiin. Verokertymä vuodelta 2022 on vähemmän kuin VM:ssä oli aiemmin arvioitu.

Eduskunta hyväksyi 23.11.2023 valtionosuuslain muutoksen, jonka mukaan vuotta 2023 koskeva jälkikäteinen valtionosuusvähennys siirretään vuosien 2024 ja 2025 sijasta tehtäväksi vuodesta 2025 lukien ja jaetaan kolmelle vuodelle 2025–2027. Kuitenkin jakoutuksen jälkeen vuodesta 2027 alkaen lisäleikkaus lopulta toteutuu VM:n 17.11.2023 esittämän tason mukaisena ja pysyvä. My- nämä kunnan vuoden 2024 talousarviossa ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelmassa ei ole otettu huomioon VM:n ilmoittamaa lisäleikkausta vuosina 2025–2027, koska tieto leikkauksesta tuli liian myöhään. Mynämäen kunnan osuus lisäleikkauksesta on n. 680.000 €.

Vuodesta 2023 alkaen *Peruspalvelujen valtionosuus* sisältää esi- ja perusopetuksen valtionosuu- den sekä yleisten kirjastojen, taiteen perusopetuksen sekä yleisen kulttuuritoimen valtionosuuden. Kunnille on vuosien ajan maksettu valtionosuuden yhteydessä *kompensaatiota veroperustemu-*

tosten takia pienentyvistä verotuloista. Kompensaatio ei ole yhden vuoden osuus vaan se on kertymä useiden vuosien kompensaatioista. Sote-uudistuksen rahoitukseen liittyen kompensaation määrä pieneni vuodesta 2023 alkaen.

Muut opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet sisältävät lukion, esi- ja perusopetuksen oppilaskohdaisen lisärahoituksen sekä muut opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet (mm. aamu- ja iltapäivätoiminta, nuoriso ja liikunta). Valtionosuus voi olla myös miinusmerkkinen. Mynämäen kunnan osalta se on miinusmerkkinen.

Peruspalvelujen valtionosuuden yhteydessä maksetaan *verotuloihin perustuva valtionosuuden tasausta*. Tasaus perustuu kunnan laskennalliseen verotuloon, ja se joko lisää tai vähentää kunnalle myönnettyä valtionosuutta. Tasauksen perusteena olevaan laskennalliseen verotuloon sisältyvät kunnan laskennallinen kunnallisvero ja kunnan osuus yhteisöveron tuotosta. Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasausta laskettaessa käytetään koko maan keskimääristä kunnallisveroprosenttia. Yksittäisen kunnan veroprosentin muutoksella ei siten ole vaikutusta kunnan saaman tasauslisän tai maksaman tasausvähennyksen määrään. Verotulon tasaus on koko maan laskennallisen verotulon/asukas ja kunnan oman verotulon/asukas välinen erotus. Sote-uudistuksen rahoitukseen liittyen tasauksen määrä pieneni vuodesta 2023 alkaen.

Henkilöstömenot

Nykyiset virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 30.4.2025 saakka. Lisäksi kunta-alalla palkkarakenteita ja palkkausjärjestelmiä koskeva kehittämisohjelma vuosille 2023–2027. Kunta-alan palikat korottuivat keväällä 2023 eräiden muiden sopimusalojen palkkaratkaisun takia (ns. perälauta). Sopimuskauden palkankorotukset ovat pääsääntöisesti sopimusalasta riippuen:

1.6.2024 alkaen

yleiskorotus 2,27 % (1,5 % + ns. perälauta 0,77 %)

paikallinen järjestelyerä 0,73 % (0,4 % + 0,33 %)

kehittämisohjelma 0,6 %

vuoden 2024 korotusten vaikutus kesäkuun alusta on yhteensä 2,10 %

1.6.2025 alkaen

kehittämisohjelman paikallinen järjestelyerä 0,8 %

vaikutus kesäkuun alusta 0,42 %

vuonna 2026

kehittämisohjelman paikallinen järjestelyerä 0,8 %

vaikutus kesäkuun alusta 0,42 %

Lisäksi 1.2.2024 alkaen jaetaan keskitetysti neuvoteltava kehittämisestä 0,40 %. Sen kohdistumisesta ei ole vielä tietoa. Vuosien 2025 ja 2026 yleiskorotuksista ja muista kuin kehittämisohjelman mukaisista korotuksista ei ole vielä tietoa.

Vuoden 2024 talousarviossa on 2,5 % palkankorotusvaraus. Suunnitelmavuosille 2025 ja 2026 on molemmille 1,5 %:n palkankorotusvaraus edellisestä vuodesta laskettuna.

Palkkaperusteinen eläkemaksu muodostuu kaikille Kuntien eläkevakuutuksen (Keva) jäsenyhteisöille saman suuruudesta työansiopohjaisesta eläkemaksusta ja jäsenyhteisöittäin vaihtelevasta työkyvyttömyyseläkemaksusta. Keva ilmoittaa ennakkotiedon prosentista budjetointia varten. Vuoden 2024 ennakkotieto työnantajan osuudesta on noin 16,4 %. Lopullinen prosentti vahvistuu marraskuussa.

Eläkemenoperusteinen maksu poistui vuoden 2023 alusta ja tilalle tuli tasausmaksu. Tasausmaksu jaetaan kuntien ja hyvinvointialueiden osuuksiin vuoden 2023 toteutuvien palkkasummien suhteessa. Tasausmaksusta arviolta 55 % kohdistuu hyvinvointialueille ja 45 % kunnille. Kevan ennakkoilmoituksen mukaan Mynämäen kunnan tasausmaksun arvioitu määrä vuonna 2024 on noin 435.000 € (vuonna 2023 noin 452.000 €).

Vuoden 2024 sivukuluista ei ole vielä tarkkaa tietoa. Työttömyysvakuutusmaksut alenevat, mutta lopullinen päätös saadaan vasta joulukuussa. Talousarvio ja myös suunnitelmavuodet on laadittu kuluvan vuoden prosenteilla.

3.5 Vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelman sitovuustaso

KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötalousosa on valtuustoon nähden **bruttositova** tulosaluetasolla.

KUNNANHALLITUS
Keskusvaalilautakunta
Tarkastuslautakunta
Yleishallinto
Elinvoima

SIVISTYSLAUTAKUNTA
Sivistyksen toimialan hallinto
Varhaiskasvatus
Opetustoimi
Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi

TEKNINEN LAUTAKUNTA
Teknisen toimialan hallinto
Tilalaitos
Infra
Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi

TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosassa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat

- verotulot
- valtionosuudet
- rahoitustuotot ja -kulut (netto).

INVESTOINTIOSA

Investointiosassa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat

- kiinteä omaisuus nettomääräisenä
- talonrakennus (kohteittain > 200.000 €)
- infrastruktuuri
- irtain omaisuus nettomääräisenä.

RAHOITUSOSA

Rahoitusosassa valtuustoon nähden sitova erä on lainakannan muutokset.

4. KÄYTTÖTALOUSOSA

4.1 Keskushallinto

Keskusvaalilautakunta

Tilivelvolliset	Hallintojohtaja/keskusvaalilautakunnan sihteeri Marja Kärkkäinen
Toiminta-ajatus	Järjestää kunnan alueella kulloinkin toteutettavaksi määrätyt kunnalliset, alueelliset ja valtiolliset vaalit.

Toiminta suunnitelmakaudella 2024–2026

Suunnitelmakaudella järjestetään presidentinvaalit tammikuussa 2024, EU-vaalit kesäkuussa 2024 sekä kuntavaalit ja aluevaalit yhtä aikaa huhtikuussa 2025.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

100 Vaalit

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuotot	16 762	12 000	25 000		
Kulut	-12 029	-13 909	-26 239	-26 998	-2 088
Toimintakate	4 733	-1 909	-1 239	-26 998	-2 088
Sisäiset tulot					
Sisäiset menot		-1 815	-2 088	-2 088	-2 088

Tarkastuslautakunta

Tilivelvollinen	Tarkastuslautakunta
Toiminta-ajatus	Kunnan hallinnon ja taloudenhoidon laillisuuden ja tuloksellisuuden varmistaminen. Kunnanvaltuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen valvonta. Sidonnaisuusrekisterin ylläpito sekä sidonnaisuusilmoitusten ilmoitusvelvollisuuden valvonta.

Toiminta suunnitelmakaudella 2024–2026

Tilintarkastuspalvelujen sopimuskausi on 2022–2025. Sopimus sisältää 12 tarkastuspäivää vuodessa.

Vuoden 2024 tarkastuspäivien lukumäärä ja painopistealueet tarkentuu tarkastuslautakunnan vuoden 2024 työohjelmassa.

Vuoden 2025 aikana kilpailutetaan tilintarkastuspalvelut.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

130 Tilintarkastus

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-17 610	-16 704	-17 752	-17 252	-17 252
Toimintakate	-17 610	-16 704	-17 752	-17 252	-17 252
Sisäiset tulot					
Sisäiset menot					

Kunnanhallitus**Tulosalue****Yleishallinto****Tilivelvolliset**

Kunnanjohtaja Carita Maisila
Hallintojohtaja Marja Kärkkäinen

Toiminta-ajatus

Yleishallinto vastaa kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Kunnanhallitukselle kuuluu myös konsernijohto ja -ohjaus.

Lisäksi Yleishallinto-tulosalueelle kuuluu kuntien välisestä yhteistoiminnasta maa-seutuhallintopalvelut, maatalouslomitus ja ympäristöterveydenhuolto.

Toiminta suunnitelmakaudella 2024–2026

Kunnanhallituksen alainen toiminta on vuoden 2024 alusta jaettu yleishallinnon ja elinvoiman tulosalueisiin. Elinvoiman tulosalueelle on siirretty elinvoimaan, markkinointiin ja viestintään, maankäyttöön ja kaavoitukseen, työllisyydenhoitoon liittyvät tehtävät ja määrärahat. Yleishallinnon tulosalueelle on siirretty ympäristöterveydenhuollon tehtävät ja määrärahat.

Kunnan taloudellinen tilanne asettaa reunaehdot kunnan toiminnalle ja kehittämiselle. Suunnitelmakauden keskeisin tehtävä on edelleen talouden tasapainottaminen. Hyvinvointialueuudistuksen toteutuminen vaikuttaa kunnan talouteen arvioitua voimakkaammin. Verotulojen merkitys tulorahoituksessa on entistä tärkeämpi. Sopeuttamismahdollisuudet ovat entistä rajallisemmat. Kunnan velkamäärä on kasvanut huomattavasti viime vuosina sote-investointien ja Laurin koulun saneerauksen vuoksi. Uudet lakisääteiset palveluvaihtoehdot lisäävät kunnan kustannuksia.

Työvoiman saatavuus on heikentynyt monella alalla mm väestön ikärakenteen ja työn muuttumisen myötä. Henkilökunnan työhyvinvointi on tärkeä tekijä kilpailussa osaavasta ja motivoituneesta työvoimasta. Työtehtävien edellyttämästä täydennyskoulutuksesta tulee huolehtia. Tehtäväkuvat on tarkasteltava säännöllisesti ja työnvaativuuden arviointijärjestelmä on pidettävä ajan tasalla.

Muuttuneen maailmantilanteen seurauksena inflaatio on kiihtynyt ja erityisesti energian hinta on noussut merkittävästi.

Muuttoliikkeen ennakoitavuus on entistäkin hankalampaa ja syntyvyys näyttää pysyvän kuolleisuutta pienempänä väestörakenteen vuoksi.

Taloushallintoyksikkö ei ole enää taseyksikkö vuoden 2024 alusta, koska kunta ei myy palvelua ulkoisille asiakkaille. Taloushallinnon ja palkanlaskennan määrärahat ovat Yleishallinto-tulosalueella.

Konserniohjauksen merkitys korostuu verkostomaisessa toimintaympäristössä.

Yleishallinto-tulosalueelle sisältyy seuraava kuntien välinen yhteistoiminta:

Maaseutuhallintopalvelut järjestää Liedon kunta. Alueeseen kuuluu 11 kuntaa/kaupunkia. Kustannukset jaetaan sopijakuntien kesken edellisenä vuonna tukea hakevien maatiloiden lukumäärän mukaisesti. Mynämäen kunnan maksuosuus on noin 80.000 euroa. Mynämäki on suurin maksaja (maksuosuus on noin 20,0 %).

Maatalouslomituspalvelut järjestää Vehmaan kunta. Alueeseen kuuluu 13 kuntaa/kaupunkia. Kunnat eivät maksa palveluista maksuosuutta.

Talousarviossa *ympäristöterveydenhuolto* kuului aiemmin samalle tulosalueelle kuin erikoissairaanhoidon. Vuoden 2023 alusta ympäristöterveydenhuolto on talousarviossa siirretty Yleishallinto-tulosalueelle. Ympäristöterveydenhuollon palvelut järjestää Uudenkaupungin kaupunki. Alueeseen kuuluu yhdeksän kuntaa/kaupunkia. Mynämäen kunta on toiseksi suurin maksaja. Mynämäen osuus on n. 21 % eli noin 165.000 euroa. Kunnilta peritään maksuosuutta ympäristöterveydenhuollon kustannuksista aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Kullakin toimipaikalla on suoritekohtainen yksikköhinta, jonka perusteella kyseisen toimipaikan palveluja käyttäneitä kuntia laskutetaan. Määräraha sisältää ympäristöterveydenhuollon osuuden tasausmaksusta.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

150 Yleishallinto

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuotot	1 662 779	511 196	537 000	357 000	357 000
Kulut	-2 490 480	-1 985 337	-1 699 018	-1 717 996	-1 727 850
Toimintakate	-827 701	-1 474 141	-1 162 018	-1 360 996	-1 370 850
Sisäiset tulot	269 821	274 311	143 000	143 000	143 000
Sisäiset menot	-191 463	-186 195	-39 330	-39 300	-39 300

Yleishallinto-tulosalueelta on siirretty Elinvoima-tulosalueelle kaavoituksen määräraha, Turun Seudun Kehitys Oy:n maksuosuus, markkinoinnin määräraha ja työllistämisen määrärahat.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2024	Toteuma 31.12.2024
Kehitetään digitaalisia palveluita. Vahvistetaan kuntayhteistyötä palvelutoiminnan toimintavarmuuden turvaamiseksi. Kunnan omistamien sote-kiinteistöjen omistusjärjestelyjen ratkaisun valmistelu aloitetaan.	
Huolehtiva ja ennakoiva kunta	
Tavoitteet 2024	Toteuma 31.12.2024

Toiminnan, talouden ja velkamäärän sopeuttaminen hyvinvointialueuudistuksen jälkeiseen aikaan. Priorisoidaan vuosittain investointiohjelman kohteet talouden reunaehdot huomioiden. Tuetaan esimiestyötä koulutuksilla ja säännöllisillä esimiespalavereilla. Tuetaan henkilökunnan työhyvinvointia liikunta- ja kulttuuriseteleillä ja TYKY-toiminnalla. Toimenkuvat ja työnvaativuuden arviointijärjestelmä ovat ajan tasalla.	
Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta	
Tavoitteet 2024	Toteuma 31.12.2024
Osallistavan budjetoinnin avulla kuntalaiset voivat kohdentaa tähän varatun määrärahan haluamaansa kohteeseen. Yhtenäistämme ja selkiytämme kunnan järjestö-avustuskokonaisuutta. Laaditaan ilmasto- ja ympäristöohjelma	
Konsernitavoitteet	
Tavoitteet 2024	Toteuma 31.12.2024
Mynämäen YritysVoima Oy Toiminta järjestetään tehokkaasti ja taloudellisesti niin, että yhtiön talous säilyy tasapainoisena. Toiminnasta raportoidaan säännöllisesti konserniohjeen ja muun ohjeistuksen edellyttämällä tavalla. Yhtiö osallistuu sote-kiinteistöjen omistusjärjestelyn selvittämiseen, mikäli järjestely koskee yhtiötä. Yhtiö päivittää strategiansa vastaamaan elinvoimatoimen organisaatiomuutosta. Yhtiö selvittää Irjantalon ja uimahallin peruskorjaustarpeen sekä aikataulun. Yhtiö hyödyntää eri hankerahoitusta. Mynämäen Vesihuolto Oy Toiminta järjestetään tehokkaasti ja taloudellisesti niin, että yhtiön talous säilyy tasapainoisena.	

Toiminnasta raportoidaan säännöllisesti konserniohjeen ja muun ohjeistuksen edellyttämällä tavalla. Yhtiö turvaa vesivarojen riittävyyden myös yritystoiminnan tarpeisiin. Yhtiö varautuu yhteiskunnan toimintahäiriöihin (mm. sähköjakelun häiriöt). Koy Häävuorentie 5 Toiminta järjestetään tehokkaasti ja taloudellisesti niin, että yhtiön talous säilyy tasapainoisena. Yhteistyö vuokralaisen eli V-S hyvinvointialueen kanssa toimii. Tilat pidetään hyvässä kunnossa. Koy Mynäjoki Yhtiön omistama tila (kirjasto) pidetään hyvässä kunnossa ja tarvittaviin korjauksiin varaudutaan suunnitelmallisesti. As Oy Augustanrivi Kunnan omistamien huoneistojen vuokrataso pidetään yleistä vuokratasoa vastaavana. Yhtiön omistama kiinteistö pidetään hyvässä kunnossa. Vakka-Suomen Media Osuuskunta Osuuskunnan toiminta järjestetään niin, että se on liiketaloudellisesti kannattavaa. Osuuskunta toimii omistajakuntien alueen viestinnän edistämiseksi avoimesti ja tasapuolisesti.	
---	--

Henkilöstö

150 Yleishallinto

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
kunnanjohtaja	1	1	1	1	1
hallintojohtaja	1	1	1	1	1
tietohallintopäällikkö	1	1	1	1	1
henkilöstöasiantuntija		1	1	1	1
toimistosihtööri	1	1	1	1	1
tiedonhallintasihtööri		1	1	1	1
viestintä- ja hyvinvointisihtööri			0,5	0,5	0,5
pääkirjanpitäjä	2	1	1	1	1
palkkasihtööri	6	4	2	2	2
reskontrasihtööri	2	1	1	1	1
Yhteensä	14,0	12,0	10,5	10,5	10,5

Tulosalue	Elinvoima
Tilivelvollinen	Kunnanjohtaja Carita Maisila Hallintojohtaja Marja Kärkkäinen Elinvoimajohtaja
Toiminta-ajatus	Kunnan elinvoimaisuuden kehittäminen, maankäytön suunnittelu, kaavoitus sekä viestintä ja markkinointi. Vuoden 2025 alusta toteutuvan TE-uudistuksen myötä kunnan rooli työllisyyspalveluiden järjestämisessä kasvaa. Uudistuksen toteutumisen jälkeen myös työllisyyspalvelut sijoittuvat elinvoiman tulosalueelle.

Taloussuunnitelma vuosille 2024–2026

Uuden tulosalueen toiminta käynnistetään vuoden 2024 alussa. Tavoitteena on kehittää ja selkiyttää elinvoimaa edistäviä palveluita ja toimenpiteitä kunnan toiminnan keskiössä.

Elinvoima -tulosalueen toimintaa ohjaa kunnanhallitus ja kunnan elinvoimatyöryhmä. Käytännön arjen toimintaa suunnitellaan ja koordinoidaan elinvoimatiimissä, johon kuuluvat ainakin kunnanjohtaja, elinvoimajohtaja, maankäyttöpäällikkö, tekninen johtaja sekä viestintä- ja hyvinvointisihteeri.

Kaavoituksen ja maankäytön osalta vuoden aikana 2024 viimeistellään keskustan asemankaavan muutos sekä tarkastellaan Kintikkalan alueen asemakaavaa uudelleen ja kaavoitetaan alue tulevaisuuden asumistarpeiden mukaiseksi. Suunnitelma-vuosien aikana käynnistetään VT 8 ympäristön kaavoitus.

Tuulivoimakaavoitukseen kunta suhtautuu myönteisesti asumisviihtyvyyden ja ympäristöarvojen asettamien reunaehtojen puitteissa. Käynnissä olevia tuulivoimaosayleiskaavahankkeita on kaksi: Mynämäen ja Laitilan yhteinen Kolsa-Juvan suon tuulivoima-alue ja Saartennokan tuulivoima-alue.

Kuntaan palkataan elinvoimajohtaja vuoden 2024 alusta. Elinvoimajohtaja vastaa kunnan elinvoiman edistämisestä, yritysysteistyöstä, kuntakehittämisen kokonaisuudesta ja elinvoimaohjelman täytäntöönpanosta yhteistyössä kunnanjohtajan kanssa. Elinvoimajohtaja on kunnan johtoryhmän jäsen ja toimii myös Mynämäen Yritys-Voima Oy:n toimitusjohtajana.

Kuntaan palkataan viestintä- ja hyvinvointisihteeri, joka on yhteinen hallinto-osaston ja sivistysosaston kanssa. Hallinto-osastolla viestintä- ja hyvinvointisihteeri vastaa kunnan viestintään liittyvistä tehtävistä, hankkeistuksesta, yhdistysyhteistyöstä, tapahtumien koordinoinnista ja kuntayhteisön vahvistamisesta.

TE2024 -uudistus tulee voimaan vuoden 2025 alusta. Mynämäki kuuluu Turun työllisyysalueeseen.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

155 Elinvoima

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuotot			56 000	56 000	56 000
Kulut			-591 387	-1 278 078	-1 279 681
Toimintakate			-535 387	-1 222 078	-1 223 681
Sisäiset tulot					
Sisäiset menot					

Elinvoima-tulosalueelle on budjetoitu kaavoituksen määräraha, elinvoimajohtajan ja viestintä- ja hyvinvointisihteerin palkkakustannukset, Turun Seudun Kehitys Oy:n maksuosuus, markkinoinnin

määräraha ja työllistämisen määrärahat. Edellä mainitut ovat aiemmin olleet Yleishallinto-tulosalueella (pl. palkkamäärärahat, jotka ovat uusia). Vuodesta 2025 alkaen Elinvoimatulosalueelle on budjetoitu arvio työllisyysalueelle maksettavasta osuudesta.

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2024	Toteuma 31.12.2024
Päivitetään maapoliittinen ohjelma. Käynnistetään valtatie 8 varren kaavoitustyö visio-työllä. Keskustan asemakaavan muutos hyväksytään valtuustossa kevään 2024 aikana. Tarkastellaan Kintikkalan alueen asemakaavaa uudelleen ja edistetään kaavamuutosta tulevia asuntorakentamisen tarpeita varten. Huolehditaan asuin- ja yritystonttivarannon riittäväydestä. Huolehditaan edunvalvonnasta tie- ja raideliikenteen hankkeissa.	
Huolehtiva ja ennakoiva kunta	
Tavoitteet 2024	Toteuma 31.12.2024
Kunnan tulopohjan vahvistaminen ja monipuolistaminen esim. kaavoituksen, maanhankinnan, yrityshankinnan ja markkinoinnin keinoin. Priorisoidaan vuosittain investointiohjelman kohteet talouden reunaehdot huomioiden. Vahvistamme ja selkiytämme kunnan tarjoamia elinvoimapalveluita. Vahvistamme ja monipuolistamme kunnan viestintää. Huomioimme kuntalaisten tarpeet alueellisessa TE-uudistuksen toimeenpanon valmistelussa.	
Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta	
Tavoitteet 2024	Toteuma 31.12.2024
Väliaikaisen lainarahoituksen avulla tuetaan järjestöjen Leader-hankkeiden käynnistymistä. Luontoarvot ja ilmastonmuutoksen haasteet otetaan huomioon kaavoitushankkeissa.	

Henkilöstö

155 Elinvoima

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
elinvoimajohtaja	0	0	1	1	1
viestintä- ja hyvinvointisiht			0,5	0,5	0,5
Yhteensä	0,0	0,0	1,5	1,5	1,5

KESKUSVAALILAUTAKUNTA, TARKASTUSLAUTAKUNTA JA KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuotot	1 679 541	523 196	618 000	413 000	413 000
Kulut	-2 520 119	-2 015 950	-2 334 396	-3 040 324	-3 026 871
Toimintakate	-840 578	-1 492 754	-1 716 396	-2 627 324	-2 613 871
Sisäiset tulot	269 821	274 311	143 000	143 000	143 000
Sisäiset menot	-191 463	-188 010	-41 418	-41 388	-41 388

4.1.1 Keskusvaalilautakunnan, tarkastuslautakunnan ja kunnanhallituksen tuloslaskelma

TULOSLASKELMA ulkoiset ja sisäiset	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	ero% ed vuosi	TS 2025	ero% ed vuosi	TS 2026	ero% ed vuosi
Toimintatuotot	1 679 541	523 195	618 000	18,1	413 000	-33,2	413 000	0,0
Myyntituotot	709 673	452 695	189 000	-58,3	189 000	0,0	189 000	0,0
Maksutuotot								
Tuet ja avustukset	544 696	12 000	25 000	108,3				
Muut toimintatuotot	425 172	58 500	404 000	590,6	224 000	-44,6	224 000	0,0
Toimintakulut	-32 635 156	-2 015 950	-2 334 395	15,8	-3 040 323	30,2	-3 026 870	-0,4
Henkilöstökulut	-1 261 726	-833 635	-894 478	7,3	-928 006	3,7	-923 603	-0,5
Palkat ja palkkiot	-698 819	-619 976	-678 706	9,5	-706 601	4,1	-702 433	-0,6
Henkilösivukulut	-562 907	-213 659	-215 772	1,0	-221 405	2,6	-221 170	-0,1
Eläkekulut	-539 179	-190 000	-191 926	1,0	-196 500	2,4	-196 310	-0,1
Muut henkilösivukulut	-23 728	-23 659	-23 846	0,8	-24 905	4,4	-24 860	-0,2
Palvelujen ostot	-30 740 230	-752 654	-978 800	30,0	-1 579 700	61,4	-1 571 900	-0,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-65 645	-26 300	-17 900	-31,9	-24 050	34,4	-22 800	-5,2
Avustukset	-495 162	-333 000	-353 300	6,1	-433 300	22,6	-433 300	0,0
Muut toimintakulut	-72 393	-70 361	-89 917	27,8	-75 267	-16,3	-75 267	0,0
Toimintakate	-30 955 615	-1 492 755	-1 716 395	15,0	-2 627 323	53,1	-2 613 870	-0,5

4.2 Sivistyslautakunta

Tulosalue	Sivistystoimen hallinto/osaston yhteinen toiminta
Tilivelvolliset	Sivistysjohtaja Susan Porkka
Toiminta-ajatus	Kehittää ja uudistaa osaston toimialaa kunnan strategisten tavoitteiden suuntaisesti.
Toiminta suunnitelmakaudella 2024–2026	

Koko osaston tavoitteena on tuottaa laadukkaita palveluja varhaiskasvatukseen, opetustoimen sekä vapaa-aikatoimen alalla kunnan myöntämien resurssien puitteissa. Hallinnon tulosalue osallistuu kaikkien tulosalueiden toiminnan johtamiseen ja kehittämiseen. Osastolla pyritään entistä enemmän yhteistyöhön eri sektoreiden välillä toiminnan ja palvelujen kehittämiseksi.

Oheinen talousarvio sisältää tulosaluekohtaisesti käyttötalouden tuloarviot, määrärahat, henkilöstösuunnitelman sekä muut määrälliset tunnusluvut. Talousarvio sisältää varhaiskasvatukseen, opetuksen sekä vapaa-aikatoimen tulosalueiden osalta toiminnalliset tavoitteet ja mittarit.

Hallitusohjelman tavoitteita

Nykyisen hallituksen hallitusohjelmassa on useita sivistystoimea koskevia kirjauksia, jotka vaikuttavat toiminnan ja talouden suunnitteluun vuosina 2024-2026. Perusopetuksen osalta tavoitteena on mm perustaitojen parantaminen. Tämä toteutetaan tuntijakoasetusta ja perusopetusasetusta muuttamalla. Inklusioita tullaan määrittelemään ja kuntia pyritään ohjaamaan lähikouluperiaatteen noudattamisessa. Tasa-arvorahoitus vakiinnutetaan osaksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmää. Hallitus luo varhaiskasvatukseen ja perusopetuksen järjestäjille järjestämiseen liittyvät kriteerit, jotta varmistetaan jokaisen lapsen sivistyksellisten oikeuksien toteutuminen asuinpaikasta riippumatta.

Oppimisen tukea ollaan selkeyttämässä ja tuen ketjua yhtenäistetään varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Hallituksen tavoitteena on myös uudistaa kolmiportaista tukea koskeva lainsäädäntö siten, että tavoitteena on turvata riittävä tuki sekä vähentää opetushenkilöstön hallinnollista taakkaa. Oppimisen tukea on oltava tarjolla yksilöllisesti ja oppilaan tarpeita vastaavasti. Tavoitteena on, että lakimuutokset tulisivat voimaan 1.8.2025. Hallitus myös käynnistää laaja-alaisen peruskoulun tulevaisuustyön. Tähän liittyvät tarvittavat lainsäädäntömuutosesitykset ja toimenpiteet valmistellaan vuoden 2025 loppuun mennessä.

Lukiokoulutuksen järjestäminen turvataan alueilla, joilla lasten ja nuorten määrä vähentyy voimakkaasti. Hallitus uudistaa lukiokoulutuksen rahoitusjärjestelmän vastaamaan paremmin lukiokoulutuksen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Lukion rahoitukseen kuuluva pienten lukioiden lisä uudistetaan tukemaan koulutuksen saavutettavuutta ja sivistyksellisten oikeuksien toteutumista. Hallitus säätää lukolaisten oikeudesta tukiopetukseen.

Hallitusohjelman mukaan kuntien ja hyvinvointialueiden välistä yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi vahvistetaan. Toisaalta tavoitteena on myös selkeyttää kuntien ja hyvinvointialueiden vastuun työnjakoa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Hallitus laatii kaikki hallinnonalat kattavan kansallisen liikunnallisen elämäntavan ja toimenkykyohjelman Ohjelman puitteissa edistetään Liikkuvat-ohjelmia ja luodaan uusia toimintamalleja.

Sivistyksen toimiala

Sivistyksen toimiala jatkaa toiminnan kehittämistä hankkeiden avulla. Sivistyksen toimiala osallistuu tulevinakin vuosina omiin kehittämishankkeisiin, sekä useiden

kuntien yhteisiin hankkeisiin. Esimerkkinä kunta- ja hallintorajat ylittävistä yhteishankkeista on Naantalin kaupungin hallinnoima SKY-hanke. Hankerahoitusten avulla pystytään myös hankkimaan henkilöstöresurssia määräaikaaisesti esimerkiksi oppilaiden hyvinvoinnin edistämisen tueksi. Tästä esimerkkeinä ovat kouluvalmentaja(opetustoimi) ja koulunuorisotyöntekijä (nuorisotyö).

Esi-, perus- ja lisäopetuksen oppilaan oikeudesta koulumatkaetuuteen säädetään perusopetuslaissa (perusopetuslaki 628/1998, 32 §). Koulukuljetukset lukuvuosille 2023–2024 ja 2024–2025 kilpailutettiin kesällä 2023. Kuljetuskustannukset ovat kallistuneet huomattavasti edellisestä kilpailutuksesta ja tämä nostaa ostopalvelukustannuksia opetustoimessa. Palkankorotukset ja erityisesti kustannusten yleinen nousu ovat lisänneet toimialan menoja.

FCG:n loppuvuodesta 2022 tekemän selvityksen mukaan sivistyspalveluiden yhtenä kehityskohteena on opetuksen ja varhaiskasvatuksen esihenkilötyön organisoinnin tarkastelu ja esimerkiksi johtava rehtori-mallin kehittäminen. Vuoden 2024 tavoitteena on kehittää sekä opetustoimen että varhaiskasvatuksen johtamisjärjestelyjä. Varhaiskasvatuksen osalta päiväkotien varajohtajajärjestelmän luominen on huomioitu talousarviossa 2024. Opetuksen johtamisen kokonaisvaltainen kehittäminen mukaan lukien kunnan oppimisen tuen koordinointi ja erityisopetuksen kokonaisuuden johtaminen otetaan vuonna 2024 suunnittelussa huomioon.

Varhaiskasvatuksen viime vuosien lakimuutokset näkyvät tuottojen vähentymisenä sekä henkilöstökulujen ja ostopalvelumenojen (palveluseteli) nousuna.

Toimialan yhteistyö kunnan sisäisesti sekä muiden viranomaisten ja kuntien kesken jatkuu. Sivistyslautakunnan ja teknisen lautakunnan välistä yhteistyötä ja vuoropuhelua vahvistetaan esimerkiksi yhteisellä iltakoululla. Toimialan tiivistä yhteistyötä jatketaan myös hyvinvointialueen edustajien kanssa.

Kunnan hyvinvointia ja terveyttä edistävän työn kehittäminen ja poikkihallinnollisuuden lisääminen jatkuvat vuoden 2024 aikana. Hyvinvointifoorumin toimintaa kehitetään edelleen vuoden 2024 aikana. Hyvinvointisuunnitelma huomioidaan myös talousarviotyössä. Maahanmuuton ja kotouttamisen koordinointiin on varattu 0,5 henkilötyövuotta.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

500 Sivistystoimen hallinto

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuotot	7 749	0	0	0	0
Kulut	-190 075	-228 116	-252 764	-255 227	-257 731
Toimintakate	-182 326	-228 116	-252 764	-255 227	-257 731
Sisäiset tulot	0	0	0	0	0
Sisäiset menot	-8 008	-7 911	-8 812	-8 812	-8 812

Suoritteet ja tunnusluvut**500 Sivistystoimen hallinto**

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Suoritteet					
lautakunnan kokoukset	11	11	11	11	11
Tunnusluvut					
€/asukas	23	27	33	33	33

Henkilöstö**500 Sivistystoimen hallinto**

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
kasvatus- ja sivistysjohtaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
toimistosiihteeri	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Yhteensä	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0

Tulosalue**Varhaiskasvatus****Tilivelvollinen**

Varhaiskasvatusjohtaja Erja Santanen

Toiminta-ajatus

Tuottaa uudistetun varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti perheille laadukkaita, turvallisia ja joustavia varhaiskasvatuspalveluita, joiden tavoitteena on lapsen tasapainoisen kehityksen turvaaminen.

Toiminta suunnitelmakaudella 2024–2026

Toiminta perustuu varhaiskasvatuslakiin. Henkilöstömitoitukset ja ryhmäkoot ovat lakisääteisiä.

Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa ja mahdollisuuksien mukaan perhepäivähoidossa sekä palvelusetelillä. Luontopäiväkodin toiminta jatkuu Vaahterämäen kota-/parakkimetsikössä. Ilta- ja viikonloppuhoitoa sekä tarvittaessa yöhoitoa järjestetään Pikkulaurissa. Esiopetusta annetaan päiväkodeissa, kaksivuotinen esiopetuskokeilu jatkuu 31.5.2024 asti.

Huoltajilta perittävät asiakasmaksut alenivat lakimuutoksen myötä, arvioitu tulojen vähennys 35.500 euroa. Tulosidonnaiseen palveluseteliin asiakasmaksulain muutos vaikuttaa korottavasti. Palveluseteliä korottaa myös lasten tuen tarpeista tulevat ker-toimet. Lakimuutos 1.8.2022 alkaen lasten tuen tarpeiden vahvistamisesta lisää toimintamenoja edelleen myös kunnan omassa varhaiskasvatuksessa.

Lakisääteisen henkilöstömitoituksen turvaamiseksi kaksi varahenkilöä (lastenhoitaja) palkataan lisää. Sijaisten saaminen on erittäin vaikeaa, työ vie esihenkilöiden

ajasta valtaosan. Budjettiin on varattu pieni määräraha lyhytaikaisten sijaisten palkkaamiseen vuodelle 2024. Varahenkilöiden lisäpalkkaaminen mahdollistaa myös varajohtajajärjestelmän kehittämisen päiväkodeihin. Varhaiskasvatuslain mukaan päiväkotien henkilöstörakenne muuttuu v.2030 lähtien siten, että päiväkodeissa vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Tämä tulee huomioida uusia henkilöitä palkattaessa.

Systemaattista varhaiskasvatuksen laadun arviointia kehitetään. Karvin (Kansallinen koulutuksen arviointikeskus) laatima digitaalinen Valssi-arvioinnin työkalu otetaan käyttöön vuoden 2024 alussa. Hankkeita hyödynnetään koulutus- ja kehittämissuhteissa edelleen.

Lasten yksityisen hoidon tuen kuntalisää esitetään edelleen maksettavaksi Kelan kautta. Mynämäen perheillä on mahdollisuus saada varhaiskasvatuspaikka muusta Turun seudun kunnasta seutukunnan ostopalvelusopimuksen mukaisesti, samoin muut voivat ostaa paikkoja Mynämäestä. Varhaiskasvatuspaikan ostaminen/myyminen harkitaan tapauskohtaisesti riippuen kunnan omien paikkojen riittävyydestä.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

505 Varhaiskasvatus

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuotot	448 266	295 000	299 500	299 500	299 500
Kulut	-4 832 047	-5 418 811	-5 904 195	-5 980 211	-6 035 435
Toimintakate	-4 383 781	-5 123 811	-5 604 695	-5 680 711	-5 735 935
Sisäiset tulot	0	0	0	0	0
Sisäiset menot	-731 687	-835 829	-870 223	-870 223	-870 223

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2024	Toteuma 31.12.2024
Riittävien varhaiskasvatuspalveluiden turvaaminen. Varhaiskasvatuksen laadun ylläpitäminen ja kehittäminen. - asiakastytytäväsyyksely Arvioinnin kehittäminen. - Valssi-järjestelmä käytössä	
Huolehtiva ja ennakoiva kunta	
Tavoitteet 2024	Toteuma 31.12.2024
Henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen. - tehtävänkuvat ajan tasalla - kehityskeskustelut 100% Lasten turvallisuuteen liittyvien taitojen vahvistaminen - Kiusaamisen ehkäisyn suunnitelma ja Mini-Verso-sovittelumenetelmä käytössä	

Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta	
Tavoitteet 2024	Toteuma 31.12.2024
Vihreä Lippu -päiväkodin ja luontopäiväkotitoiminnan jatkuminen.	
Kaikki varhaiskasvatuksen tilat ovat terveelliset ja turvalliset sisä- ja ulkotiloiltaan.	

Suoritteet ja tunnusluvut

505 Varhaiskasvatus

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Suoritteet					
Päiväkodit:					
-kokopäivä	258	232	260	260	260
-osapäivä	39	92	70	70	70
-esiopetus	99	92	77	77	77
Perhepäivähoito	3	4	4	4	4
Palveluseteli	60	60	60	60	60
Ostopalvelupäivähoito	1	2	2	2	2
Ostopalvelu/esiopetus	10	8	8	8	8
Muu päivähoito:					
kotihoidontuki/perheet	73	74	70	70	70
Tunnusluvut					
€ / hoitopaikka					
Päiväkotihoido	10 947	12 054	13 046	13 046	13 046
Esiopetus	5 072	6 043	6 926	6 926	6 926
Perhepäivähoito		9 899	10 980	10 980	10 980
Palveluseteli	8 126	8 833	12 000	12 000	12 000
Kotihoidontuki, €/perhe	3 955	4 324	4 285	4 285	4 285

lisäksi vanhat, perhepäivähoidon eläkemenoperusteiset eläkemaksut 52 658 €

Henkilöstö

501 Varhaiskasvatus

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
varhaiskasvatusjohtaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
toimistosihtööri	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
varhaiskasvatuksen erityisopettaja	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
päiväkodinjohtaja	2,0	2,0	3,0	3,0	3,0
varhaiskasvatuksen opettaja	26,0	25,0	25,0	27,0	28,0
varhaiskasvatuksen sosionomi			3,0	3,0	3,0
varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	28,5	34,0	30,0	28,0	27,0
päiväkotiapulainen	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
erityisavustaja	4,5	6,5	6,5	6,5	6,5
varahenkilö	3,0	3,0	5,0	5,0	5,0
koulunkäynninohjaaja	1,3	0,6	0,6	0,6	0,6
perhepäivähoitaja		1,0	1,0	1,0	1,0
Yhteensä	70,8	77,6	79,6	80,6	80,6

Tulosalue	Opetustoimi
Tilivelvolliset	Rehtorit ja koulujen luokanopettaja-rehtorit
Toiminta-ajatus	Tuottaa laadukasta perus- ja lukio-opetusta

Toiminta suunnitelmakaudella 2024–2026

Opetus- ja kasvatustyön paikalliset tavoitteet on kirjattu opetussuunnitelmaan ja sitä täydentäviin työsuunnitelmiin, sekä toimintaa ohjaavaan opetustoimen lainsäädäntöön. Yhteistyö Mynämäen vapaa-aika- ja kulttuuritoimen sekä varhaiskasvatuksen kanssa edistää laadukkaan perusopetuksen toteutumista.

Suomi toisena kielenä -oppilaiden lukumäärä perusopetuksessa on lisääntynyt. Tämä on huomioitava resursseissa (esimerkiksi koulunkäynninohjaajan tuki) ja niiden kohdentamisessa, sekä henkilöstön koulutuksissa vuoden 2024 aikana.

Perusopetuksen tuntijakoa ollaan muuttamassa siten, että B1-kieleen lisätään yläkouluun yksi vuosiviikkotunti 1.8.2024 alkaen. Tuntijakoon on tämän hetkisen tiedon mukaan tulossa lisämuutoksia 1.8.2025 alkaen siten, että matematiikkaan ja äidinkielen lisätään vuosiviikkotunteja. Mynämäen perusopetuksen tuntijaon tarkastelu tehdään vuoden 2024 aikana.

Täydennyskoulutukseen suhtaudutaan myönteisesti ja opetustoimen henkilöstöä kannustetaan osallistumaan koulutuksiin ja hyödyntämään esimerkiksi Edu House:n koulutuksia. Käynnissä olevat hankkeet lisäävät henkilöstön koulutustarjontaa. Osa opettajien virka- ja työehtosopimuksen mukaisista koulutuspäivistä järjestetään kaikille kunnan opettajille yhteisesti ajankohtaisten teemojen mukaisesti. Opetustoimi on mahdollisuuksien mukaan mukana monikunnallisissa hankkeissa. Suurimmat viime vuosina käynnissä olleet hankkeet (Sky ja Konsti) päättyvät vuoden 2023 aikana. Vuonna 2024 hanketoimintoja jatketaan, mikäli uusia hankerahoituksia myönnetään. Opetustoimi hakee hankerahoituksia mahdollisuuksien mukaan Mynämäen opetustoimeen sopivien hankekokonaisuuksien osalta, sekä on mukana kuntarajat ylittävissä hauissa.

TVT-taitoja strategian mukaisesti. 4.- ja 7.-luokkalaisille on jaettu jo syksystä 2019 alkaen henkilökohtaiseen käyttöön Chrome-bookit. Toiminta jatkuu edelleen tulevina vuosina TVT-strategian mukaisesti. Talousarviossa on varattu tämän toteuttamiseksi vuosittainen rahoitus.

Laurin yhtenäiskoulun yläkoulun saneerauksen (D-osa) pitäisi valmistua vuoden 2024 loppuun mennessä. Tämä tarkoittaisi, että väistötilatilanne Laurin yhtenäiskoulussa päättyy vuoden 2024 lopussa ja koulu pääsee kokonaisuudessaan työskentelemään saneeratuissa tiloissa.

Elokuun 2023 alusta valtionavustuksella palkattu kouluvalmentaja jatkaa hyvinvointityötään perusopetuksessa ainakin kevätlukukauden 2024. Kouluvalmentaja toimii tiiviissä yhteistyössä koulunuorisotyöntekijän kanssa. Toiminnalle ollaan hakemassa jatkorahoitusta lukuvuodelle 2024–2025.

FCG:n syksyllä 2022 tekemän organisaatioselvityksen yhtenä toimenpidesuosituksen oli opetuksen ja varhaiskasvatuksen esihenkilötyön organisoinnin ja esimerkiksi johtava rehtori -mallin kehittäminen. Vuoden 2024 yhtenä toiminnan kehittämisen tavoitteena on johtava rehtori -mallin toteuttaminen kuntaan. Uudistuksen tavoitteena on parantaa jaettua johtamista ja tätä kautta saada lisäresurssia koko toimialan johtamistyöhön. Opetustoimessa on viime vuosina myös tarkasteltu oppimisen tuen koordinoitua ja sitä tulisi kunnassa selkeyttää. Mynämäen perusopetuksen oppilaista noin 29 % on joko tehostetun tai erityisen tuen piirissä.

Oppilasmäärät ovat koulukohtaisesti nähtävänä talousarvion suoritteista kaikkien koulujen osalta. Alla olevassa taulukossa on Mynämäen perusopetuksen oppilasmääräennuste 08/2023 tilanteen mukaan vuosille 2024–2029:

2024	2025	2026	2027	2028	2029
720	697	671	651	651	613

Syksystä 2023 alkaen uuden opetussuunnitelman piirissä on kaikki lukion opiskelijat. Kaikki lukion opiskelijat ovat oppivelvollisia. Oppivelvollisen koulutus on opiskelijalle maksutonta. Oppivelvollisuus on näkynyt myös opiskelijoiden lisääntyneenä opinto-ohjauksen tarpeena lukiossa. Myös oppimisen tuki on huomioitava toiminnassa. Laajempi ohjaus- ja valvontavelvollisuuden piirissä on syksystä 2023 alkaen kaikki lukion opiskelijat. Tästä aiheutuu lisäkustannuksia.

Suuri oppivelvollisuuden aiheuttama lisäkustannus kunnalle syntyy oppivelvollisille lain mukaan maksettavista oppimateriaaleista. Vuoden 2023 syksystä alkaen lukio kustantaa kaiken oppimateriaalin opiskelijalle. Materiaalikuluja syntyy lähinnä opiskelijoille annettavasta tietokoneesta (leasing), oppikirjoista, digitaalisista lisensseistä (esim. laskin ja digitaaliset oppikirjat), oppiaineissa käytettävistä muusta materiaalista ja opintoihin liittyvistä retkistä (kuljetus ja pääsymaksut). Lisäksi Mynämäen lukio alkaa tarjota syksystä 2023 lähtien autokoulukurssia. Opiskelijalla on kurssista 200 € omavastuu. Kohtuullisen omavastuun periminen on lain mukaan sallittu, jos opintojakso ei ole edellytyksenä valmistumiselle. Osa kustannuksista tulee lukion maksettavaksi.

Kaikkien niiden opiskelijoiden, joiden koulumatka on yli 7 km, koulumatkat ovat maksuttomia. Kela korvaa lukio-opiskelijoiden koulumatkat. Tästä syksystä alkaen opiskelija hakee toisen asteen koulumatkatuen suoraan Kelalta. Oppilaitoksille jäi ainoastaan koulumatkatuen neuvonta ja ohjausvastuu. Aiemmin hakemukset Kelalle kiersivät oppilaitoksen kautta. Pakollisiin ja valtakunnallisiin opintoihin liittyvistä opintoretkistä vastaa lukio. Tällaisia matkoja ovat muun muassa museokäynnit ja eduskunta- ja muut vierailut.

Vuonna 2020 lukio sai Opetushallituksen akkreditoinnin kansainväliseen toimintaan vuoteen 2027 asti. Akkreditointi takaa lukiolle Opetushallituksen kansainvälisyystoiminnan rahoituksen vuoteen 2027 asti. Rahoitus tulee kuitenkin anoa Opetushallitukselta vuosittain. Koronan vuoksi lukion kansainvälinen toiminta (Erasmus+ -ohjelma) on käynnistynyt viiveellä vasta lukuvuonna 2022–2023 ja jatkuu vuonna 2024. Hankerahoitus ei kata opiskelijoiden kanssa matkalla olevien opettajien sijaiskuluja, vaan ne jäävät lukion kustannettaviksi.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

510 Opetustoimi

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuotot	943 897	844 510	852 500	848 500	848 500
Kulut	-9 567 174	-9 934 837	-10 594 613	-10 722 414	-10 819 512
Toimintakate	-8 623 277	-9 090 327	-9 742 113	-9 873 914	-9 971 012
Sisäiset tulot	8 959		0	0	0
Sisäiset menot	-1 640 081	-1 764 154	-2 044 859	-2 044 859	-2 044 859

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2024	Toteuma 31.12.2024
Asukasmarkkinoinnissa hyödynnetään päiväkotien ja koulujen monipuolista tarjontaa sekä lukion hyviä oppimistuloksia. Jatketaan mediaseurantaa (juttujen määrä/vuosi) Yrittäjyyskasvatusprojekteihin osallistuminen mahdollisuuksien mukaan Koulujen kansainvälisyystoimintaa jatketaan. Kaksoistutkinnon suorittaminen Mynämäen lukion ja Rasekon yhteistyönä 1.8.2024 alkaen. Mynämäen lukion Turvallisesti liikenteessä opintojakson yhteydessä opiskelijoilla mahdollisuus ajokortin suorittamiseen.	
Huolehtiva ja ennakoiva kunta	
Tavoitteet 2024	Toteuma 31.12.2024
Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen ja koulutuksiin panostaminen: - Kehityskeskustelut käydään 100% - Laaditaan opetustoimen henkilöstölle vuosittainen koulutustarjotin. Hyödynnetään hankkeista saatavia koulutusmahdollisuuksia. - Osallistaminen yhteiseen toimintaan työyhteisössä: Säännölliset kokoukset ja tapaamiset (esimerkiksi tiimi- ja rehtorikokoukset) Opetustilat ovat opetuskäyttöön soveltuvia. Koulupoissaolojen systemaattinen seuranta ja analysointi Tutor-opiskelijoiden toiminta lukiossa Tukioppilastoiminta toimii yläkoulussa Kummioppilastoiminta toimii alakouluissa Nivelvaihteyöskentely toteutuu suunnitellusti	
Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta	
Tavoitteet 2024	Toteuma 31.12.2024
Opetustoimen omat ympäristökasvatusprojektit ja oppimiskokonaisuudet (Hinku seitsemännellä luokalla) Kehittämishankkeet erillirahoituksella (esim. Harastamisen Suomen malli).	

Koulu tukee hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä omassa perustoiminnassaan: -yhteisöllinen opiskeluhoito -kerhotoiminta -kolmiportaisen tuen toteuttaminen Osallisuus on tärkeä osa opetussuunnitelmaa. Jokaisella koululla toimii oppilas/opiskelijakunta. VERSO- ja Kiva-koulutoiminnan jatkaminen kiusaamisen ehkäisemiseksi ja oppilaiden osallistamisen tueksi. Opetustoiminnan kehittäminen hyödyntämällä esimerkiksi kyselyjen ja tutkimusten tuloksia. Retkeilyyn ja kotiseutuun liittyvät projektit hyväksytään koulujen lukuvuosisuunnitelmien yhteydessä. Retket ovat myös osa opetussuunnitelmaa.	
---	--

Suoritteet ja tunnusluvut

510 Opetustoimi

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Suoritteet					
kouluja	7	6 	6	6	6
oppilaita/perusopetus	744	749	752	752	752
aloituspaikkoja/lukio	70	70	70	70	70
opiskelijoita/lukio	130	170	170	170	170
muista kunnista(lukio+pe)	71	40	50	50	50
ap-ip-asiakkaat	60	60	60	60	60
Tunnusluvut*					
€/oppilas (perusopetus)	9 702	10 265	10 897	11 041	11 152
€/opiskelija (lukio)	10 259	11 253	12 141	12 249	12 360
€/ap-ip-asiakas	1783	2 422	1 988	2 021	2 054

*20.9.2023 tilanteen oppilas/opiskelijamäärän mukaan

Perusopetuksen koulukohtaiset yksikkökustannukset/oppilas ja oppilasmäärä

	TP 2022 oppilasmäärä		TA 2023 oppilasmäärä		TA 2024 oppilasmäärä	
Aseman koulu	9 255	40	10 487	40	10 352	43
Karjalan koulu	8 928	47	11 384	49	11 483	58
Laurin koulu*	8 731	536	9 014	538	9 962	538
Tarvaisten koulu		19				
Tavastilan koulu	13 309	69	14 689	69	14 555	68
Pyhän koulu	8 471	42	9 831	42	11 447	45
ap/ip-asiakkaat	1 783	60	2 422	59	1 988	64

Laurin ja Tavastilan kouluissa erityisen tuen pienryhmät, jotka nostavat yksikkökustannuksia.

*sis. erityisopetusyksikkö Leinikki

Henkilöstö

510 Opetustoimi

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
erityisluokanopettaja	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0
erityisopettaja	3,0	4,0	3,0	3,0	3,0
koulusihteeri	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
lehtori	27,0	27,0	27,0	27,0	27,0
luokanopettaja	25,0	24,0	23,0	23,0	23,0
koulunkäynninohjaaja**	29,0	28,0	29,0	29,0	29,0
rehtori	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
luokanopettaja-rehtori	4,0	3,0	3,0	3,0	3,0
apulaisrehtori	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
pedagoginen TVT-asiantuntija*	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
kouluvalmentaja			1,0	1,0	1,0
tuntiopettaja*	8,0	9,0	9,0	9,0	9,0
aamu- ja iltapäivätoiminta **	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Yhteensä	117,0	116,0	116,0	116,0	116,0

HUOM! Opettajista ja koulunkäynninohjaajista 6 ovat muilta kunnilta laskutettavassa toiminnassa

*pedagoginen TVT-asiantuntija on opetustoimen, varhaiskasvatuksen ja sivistyksen hallinnon yhteinen

** 8 koulunkäynninohjaajaa ovat yhdistelmätyöntekijöitä(koulu-ap/ip)

Tulosalue**Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi****Tilivelvolliset**

Liikunta- ja nuorisopalveluvastaava Anu Saarni
Kulttuuri- ja kirjastopalveluvastaava Viktoria Kulmala

Toiminta-ajatus

Tuottaa kustannustehokkaasti ja kuntalaisia osallistaen laadukkaita kirjasto- ja kulttuuripalveluita sekä liikunta- ja nuorisopalveluita.

Toiminta suunnitelmakaudella 2024–2026

Toimialan tavoitteena on tuottaa vapaa-aikatoimen kuntalaisten hyvinvointia edistäviä palveluita vielä näkyvämmäksi kohderyhmille. Palvelutuotantoa tarkastellaan olemassa olevien resurssien mukaan. Aktiivista alueellista ja seudullista verkostoyhteistyötä korostaen.

Kirjastotoiminnan pääpaino on asianmukaisessa asiakaspalvelussa sekä varhaiskasvatuksen ja koulujen yhteistyössä. Kulttuurityön painopiste on 3. sektorin kanssa yhteistyössä järjestettävien tapahtumien koordinoimisessa. Museo- ja arkistotyön painopisteet ovat museoiden auki pitämisestä, näyttelyiden järjestämisessä, kokoelmien kartuttamisesta ja hoidossa.

Nuorten palveluissa panostetaan kohtaamaan nuorisotyöhön huomioiden nuorten haasteet. Nuorisotalotoiminnan sisältöä vahvistetaan mm. eri liikunta-, päihde- ja teemakampanjoiden muodossa. Koulunuorisotyötä rakennetaan osaksi nuorisotyötä. Nuorten työpajan toimintaedellytyksiä kehitetään muuttuvassa toimintakentässä ja tuodaan näkyvämmäksi vaihtoehtoksi nuorille.

Liikuntapalvelut kehittävät ennaltaehkäiseviä ja terveyttä edistäviä liikuntatoimintoja sekä palveluita. Toiminnassa hyödynnetään eri valtakunnallisia sekä alueellisia kampanjoita haastaen kuntalaisia aktiiviseen arkeen. Lisäksi tiivistetään yhteistyötä paikallisten ja alueellista toimijoiden kanssa.

Ehkäisevää päihdetyötä edistetään toimintasuunnitelman mukaisesti ja toimintaa vahvistetaan kampanjoilla, tiedotuksella sekä kuntayhteistyöllä.

Vapaa-aikapalvelut kehittävät ja tuottavat hyvinvointisuunnitelmaan perustuvia monipuolisia palveluita osana perustoimintaa.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

530 Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuotot	257 642	195 500	259 325	271 325	271 325
Kulut	-1 260 933	-1 413 226	-1 578 396	-1 624 212	-1 632 635
Toimintakate	-1 003 291	-1 217 726	-1 319 071	-1 352 887	-1 361 310
Sisäiset tulot	5 994	0	8 025	8 025	8 025
Sisäiset menot	-461 552	-539 254	-604 501	-604 501	-604 501

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2024	Toteuma 31.12.2024
Sähköisten tiedotus- ja markkinointikanavien kehittäminen positiivisen imagon saamiseksi. Yhdistystoiminnan tukeminen ja osallistaminen Kirjaston matalakynnyksen näyttelytoiminnan kehittäminen Mynämäen joulu -tapahtumien koordinointi Mynämäen museot osaksi Museokortti-järjestelmää Harrastamisen Suomen mallin toiminnan laajentaminen osaksi lasten- ja nuorten viikoittaista vapaa-aikaa	
Huolehtiva ja ennakoiva kunta	
Tavoitteet 2024	Toteuma 31.12.2024
Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen ja koulutukseen panostaminen. Matalan kynnyksen hyvinvointia tukevien vapaa-aikapalveluiden tuottaminen eri puolilla kuntaa Uimahallipalveluiden tuottaminen matalan kynnyksen liikuntapalveluna.	
Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta	
Tavoitteet 2024	Toteuma 31.12.2024
Järjestetään ja koordinoidaan yhteistyökumppanien kanssa vähintään kolme teemaviikkoa vuoden aikana. Painopiste – valtakunnalliset viikot (Lasten kulttuuriviikko, Mynämäki-viikko, Luonto lainassa -kirjastoviikko, Senioriviikko, Pyöräilyviikko, Ehkäisevän päihdetyön viikko)	

Edistää kuntalaisten Liikkuen läpi vuoden -kampanjaan osallistumista.	
Yhteisöllisen vuorovaikutuskanavan Hyvinvointifoorumin toiminnan kehittäminen	

Suoritteet ja tunnusluvut

530 Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Suoritteet					
nuorisotiloja	2	2	2	2	2
kävijöitä	5 040	4 600	5 100	5 100	5 100
Kävijät uimahalli+pacesali*		19 000	19 000	19 000	19 000
kävijät kuntosalit		11 000	11 000	11 000	11 000
liikuntatilat	11	11	11	11	11
kirjastot	2	2	2	2	2
museot	4	4	4	4	4
palvelutunnit (kult.yht.)	5050	6 770	6700	6700	6700
kävijät (kult.yhd.)	32 000	39 000	38 000	40 000	40 000
Tunnusluvut					
nuorisotyö €/asukas	32	36	48	48	48
liikunta €/asukas	51	44	47	47	47
Uimahalli €/asukas			27	27	27
kirjasto €/asukas	43	45	50	50	50
kulttuuri €/asukas	3	3	5	5	5

*sis. Mynämäen eskari- ja koululaisuinnit n. 1700 krt ja ulkopaikkakuntalaiset n. 1600 krt.

Henkilöstö

530 Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
kulttuuri- ja kirjastopalveluvastaava	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
kirjastovirkailija	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
museopedagogi	0,0	0,0	0,2*	0,5	1,0
liikunta- ja nuorisopalveluvastaava	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
vapaa-aikaohjaaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
ohjaaja nuorisotilat**	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
uimahallin valvoja	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
ikäihmisten vapaa-aikakoordinaattori			1,0	1,0	1,0
koulunuorisotyöntekijä***			1,0	1,0	1,0
viestintä- ja hyvinvointisihteeri****		0,5	0,5	0,5	0,5
nuorten työpajaohjaaja	1,0	1,0	1,5	2,0	2,0
Yhteensä	10,0	10,0	13,0	14,0	14,5

* kokeilu / museohoitajan eläköityminen

** tuntityötä 10 h / vko

***hankerahoitus 2023-2024

****kunnan maahanmuutto ja kotoutuminen

SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuotot	1 657 554	1 335 010	1 411 325	1 419 325	1 419 325
Kulut	-15 850 229	-16 994 990	-18 329 968	-18 582 064	-18 745 313
Toimintakate	-14 192 675	-15 659 980	-16 918 643	-17 162 739	-17 325 988
Sisäiset tulot	14 953	0	8 025	8 025	8 025
Sisäiset menot	-2 841 328	-3 147 148	-3 528 395	-3 528 395	-3 528 395

4.2.1 Sivistyslautakunnan tuloslaskelma

TULOSLASKELMA ulkoiset ja sisäiset	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	ero ed vuosi	TS 2025	ero ed vuosi	TS 2026	ero ed vuosi
Toimintatuotot	1 657 554	1 344 010	1 411 325	5,0	1 419 325	0,6	1 419 325	0,0
Myyntituotot	784 187	741 910	793 925	7,0	769 925	-3,0	769 925	0,0
Maksutuotot	443 638	334 000	315 900	-5,4	315 900	0,0	315 900	0,0
Tuet ja avustukset	398 360	236 800	291 000	22,9	291 000	0,0	291 000	0,0
Muut toimintatuotot	31 369	31 300	10 500	-66,5	42 500	304,8	42 500	0,0
Toimintakulut	-15 850 230	-17 358 989	-18 329 967	5,6	-18 582 063	1,4	-18 745 312	0,9
Henkilöstökulut	-10 025 454	-10 584 242	-10 975 592	3,7	-11 204 288	2,1	-11 367 537	1,5
Palkat ja palkkiot	-8 057 966	-8 498 975	-8 894 112	4,6	-9 084 295	2,1	-9 220 015	1,5
Henkilösivukulut	-1 967 488	-2 085 267	-2 081 480	-0,2	-2 119 993	1,9	-2 147 522	1,3
Eläkekulut	-1 670 260	-1 736 474	-1 745 383	0,5	-1 776 699	1,8	-1 799 088	1,3
Muut henkilösivukulut	-297 228	-348 793	-336 097	-3,6	-343 294	2,1	-348 434	1,5
Palvelujen ostot	-3 035 905	-3 605 291	-3 845 374	6,7	-3 868 774	0,6	-3 868 774	0,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-412 956	-517 370	-513 851	-0,7	-513 851	0,0	-513 851	0,0
Avustukset	-367 631	-407 800	-388 000	-4,9	-388 000	0,0	-388 000	0,0
Muut toimintakulut	-2 008 284	-2 244 286	-2 607 150	16,2	-2 607 150	0,0	-2 607 150	0,0
Toimintakate	-14 192 676	-16 014 979	-16 918 642	105,6	-17 162 738	1,4	-17 325 987	1,0

4.3 Tekninen lautakunta

Tulosalue Teknisen toimen hallinto

Tilivelvolliset Tekninen johtaja Jaakko Kurvinen

Toiminta-ajatus Tekninen osasto vastaa kunnan maankäytön suunnittelusta, infran suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta, tilahallinnosta, kiinteistöjen hoidosta, puhtaanapito- ja ruokapalvelusta, rakennusvalvonnasta ja ympäristöasioista.

Tavoitteena on toimintojen kehittäminen ja ylläpitäminen siten, että luodaan turvallinen ja viihtyisä asuinympäristö kaikille kuntalaisille sekä tarjotaan hyvät toimintaedellytykset elinkeinoelämälle.

Teknisen- ja sivistyslautakunnan välistä yhteistyötä ja vuoropuhelua vahvistetaan mm. yhteisellä iltakoululla.

Toiminta suunnitelmakaudella 2024–2026

Toiminnassa ei tapahdu oleellisia muutoksia.

Joukkoliikenne ja talkooavustukset sisältyvät tähän kustannuspaikkaan.

Tehostetaan organisaation sisäistä yhteistyötä ja tiedottamista. Kehitetään investointien ja kunnossapitoprojektien prosesseja (laatu, aikataulu ja kustannustehokkuus).

Selvitetään vaihtoehtoja uudeksi paikkatieto-ohjelmistoksi yhteistyössä Maskun kunnan kanssa.

Kunnan omaisuuden hallinta, energian käytön ja tilojen tehostaminen ovat keskeisimmät kehityskohteet.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

700 Teknisen toimen hallinto

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuotot	76 812	55 000	58 850	58 850	58 850
Kulut	-1 125 348	-617 493	-610 632	-614 479	-618 379
Toimintakate	-1 048 536	-562 493	-551 782	-555 629	-559 529
Sisäiset tulot	0	0	0	0	0
Sisäiset menot	-10 478	-11 607	-12 966	-12 966	-12 966

Henkilöstö

700 Teknisen toimen hallinto

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
tekninen johtaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
toimistosiihteeri	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
toimistoinsinööri		1,0	1,0	0,0	0,0
Yhteensä	2,0	4,0	4,0	3,0	3,0

Tulosalue	Tilalaitos
Tilivelvolliset	Tekninen johtaja Jaakko Kurvinen
Toiminta-ajatus	Hoitaa keskitetysti kunnan kiinteistöjen kunnossapidon, siivous- ja ruokapalvelun.

Toiminta suunnitelmakaudella 2024–2026

Toiminnan tavoitteena on tilojen tehokas ja turvallinen käyttö.

Kunnan kiinteistöille laaditaan kunnossapitosuunnitelma. Hankitaan ja otetaan käyttöön tilatietojärjestelmä.

Tilojen korjauksiin ja kunnossapitoon sekä energiatehokkuuteen panostetaan talousarvion puitteissa.

Tilojen käyttöastetta pyritään nostamaan. Tyhjiä ja käyttämättömiä tiloja realisoidaan.

Tehostetaan organisaation sisäistä yhteistyötä ja tiedottamista. Kehitetään investointien ja kunnossapitoprojektien prosesseja (laatu, aikataulu ja kustannustehokkuus).

Kiinteistöautomaatiojärjestelmiä päivitetään.

Sisäilmatyön organisointia ja resursointia kehitetään mm. säännöllisillä sisäilmatyöryhmän kokouksilla.

Kaikkien kohteiden siivouksen resursointi perustuu konsultin tekemään siivoustyömäärämitoitukseen.

Sitovat taloudelliset tavoitteet**730 Tilalaitos**

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuotot	4 711 434	4 263 552	4 695 522	4 695 522	4 695 522
Kulut	-5 239 684	-4 284 048	-4 519 305	-4 547 743	-4 576 615
Toimintakate	-528 250	-20 496	176 217	147 779	118 907
Sisäiset tulot	2 701 452	2 989 471	3 346 253	3 346 253	3 346 253
Sisäiset menot	-34 791	-22 733	-26 146	-26 146	-26 146

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2024	Toteuma 31.12.2024
Tilat pidetään kunnossa ja ajantasaisina. Ylimääräisestä ja tarpeettomasta kiinteistökanasta pyritään pääsemään eroon. Pyritään tarjoamaan käyttäjäasiakkaille puhtaus- tasoiltaan tarkoituksenmukaiset tilat. Laadukkaita ja ravitsemuksellisesti täysipainoisia ruokapalveluita tuotetaan tehokkaasti ja taloudellisesti.	

Huolehtiva ja ennakoiva kunta	
Tavoitteet 2024	Toteuma 31.12.2024
Tilalaitoksen henkilöstö vastaa omalta osaltaan kunnan rakennusomaisuuden kunnon ja arvon säilymisestä.	
Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta	
Tavoitteet 2024	Toteuma 31.12.2024
Kiinteistöjen energiankulutus pidetään mahdollisimman optimaalisena. Kiinteistöjen lämmitysmuotoja pyritään muuttamaan öljylämmityksestä ympäristöystävällisempään ja vähäpäästöisempään suuntaan. Kiinteistöissä kierrätetään jätteet mahdollisuuksien mukaan, lisätään muovijäteastioita. Vedenkäytön optimoimiseen kiinnitetään huomiota. Esim. pestään vain täysisiä koneellisia pyykkiä/korillisia astioita.	

Suoritteet ja tunnusluvut

730 Tilalaitos

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Suoritteet					
Kiinteistöt kunnan hallinnassa k-m ² **)	44 017	43 217	43 407	43 407	43 407
Siivottavat kiinteistöt k-m ² *)	38 626	38 626	35 426	35 426	35 426
Tuotettavien aterioiden lkm/a	541 082	446 200	355 800	355 500	355 500
Keittiöiden toimipisteet lkm*)	13	12	8	8	8
Tunnusluvut					
Kiinteistöt kunnan hallinnassa €/k-m ²	70,43	71,73	71,42	71,42	71,42
Aterian hinta keskimäärin €	3,43	3,50	3,55	3,55	3,55

*) Siivottavat kiinteistöt ja toimipisteiden määrä vähenee.

**) Luvut tarkistettu, 2024 lähtien lisätty Laurin koulun laajennuksen lisäneliöt

Henkilöstö

730 Tilalaitos

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
kiinteistöpäällikkö	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0
kunnossapidon työnjohtaja	0,0	1,0	1,0	1,0	1,0
ruokapalvelupäällikkö	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
siivoustyönohjaaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
resurssihenkilö	0,0	0,0	1,0	1,0	1,0
kirvesmies	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0
laitoshuoltaja*	20,5	19,5	20,0	20,0	20,0
kiinteistönhoitaja	4,0	4,0	3,0	3,0	3,0
huoltohenkilö			3,0	3,0	3,0
kentänhoitaja			2,0	2,0	2,0
päivähoitaja	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
emäntä*	6,0	5,0	4,0	4,0	4,0
keittäjä*	9,0	10,0	11,0	11,0	11,0
ravitsemustyöntekijä*	6,0	5,0	0,0	0,0	0,0
keittäjä-siivoaja-talonmies	3,0	3,0	0,0	0,0	0,0
(* = SOTE-UUDISTUS k-s-t toimi laitoshuoltajaksi)					
Yhteensä	54,0	50,0	47,5	47,5	47,5

Tulosalue**Infra****Tilivelvolliset**

Työpäällikkö Simo Salonen

Toiminta-ajatus

Infra tulosalue vastaa yleisten alueiden, urheilukenttien sekä kunnan metsien hoidosta ja ylläpidosta. Tulosalue sisältää yksityisteiden avustusmäärärahat.

Toiminta suunnitelmakaudella 2024–2026

Tulosalue järjestää palvelut katujen, puistojen, urheilukenttien ja muiden yleisten alueiden rakentamiseen, kunnossapitoon ja hoitoon.

Tavoitteena on infraomaisuuden ylläpito vähintään nykyisellä hoitotasolla.

Kunnan leikkipuistoverkosto optimoidaan perustuen leikkipuistoselvitykseen.

Kevyenliikenteen verkostosta tehdään kehittämissuunnitelma.

Asemantien kevyenliikenteenväylän rakentaminen aloitetaan, mikäli hallinto-oikeudesta saadaan lainvoimainen päätös.

Katuvaloinvestointien vaikuttavuus- ja turvallisuusarviointia varten luodaan kriteeristö, jossa huomioidaan voimassa oleva liikenneturvallisuussuunnitelma.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

760 Infra

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuotot	193 313	176 227	194 319	194 319	194 319
Kulut	-836 064	-615 761	-796 557	-868 711	-870 895
Toimintakate	-642 751	-439 534	-602 238	-674 392	-676 576
Sisäiset tulot	100 000	116 227	128 919	128 919	128 919
Sisäiset menot	-40	0	0	0	0

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2024	Toteuma 31.12.2024
Ruotsinpellon kunnallistekniikan valmistuminen	
Huolehtiva ja ennakoiva kunta	
Tavoitteet 2024	Toteuma 31.12.2024
Kevyenliikenteenväylät pidetään kunnossa ja uusien tarvetta selvitetään.	
Teiden asfaltointeja tehdään määrärahojen puitteissa.	
Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta	
Tavoitteet 2024	Toteuma 31.12.2024
Muutetaan katuvalaistusta LED-valoihin, joilla saadaan energiasäästöä.	

Suoritteet ja tunnusluvut**760 Infra**

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Suoritteet					
Kaavatiet, km	49	49	50	51	52
Kevyenliikenteenväylät, km	29	29	34	37	39
Yksityistiet, avustettavat km	242	247	270	270	270
Puistot, ha	26	26	26	26	27
Tievalot kpl	1 950	1 960	1 960	2 000	2 000

Henkilöstö

760 Infra

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
työpäälikkö	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
kentänhoitaja	2,0	2,0	0,0	0,0	0,0
huoltomies	4,0	3,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	6,5	5,5	0,5	0,5	0,5

Tulosalue**Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi****Tilivelvolliset**

Rakennustarkastaja Annika Heikola

Toiminta-ajatus

Tehtävänä on tuottaa rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojelupalveluja, valvoa kaa-vojen, rakentamisen ja ympäristönsuojelun säädösten noudattamista. Huolehtia rakentamista, ympäristöä ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä sekä niihin liittyvästä ennakko-ohjauksesta, neuvonnasta ja valvonnasta sekä lisäksi osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa kuin niistä on säädetty.

Toiminta suunnitelmakaudella 2024–2026

Rakennusvalvontayksikön toiminnassa ei tapahdu oleellisia muutoksia. Kiinteistökartoituksen jatkaminen.

Mynämäen kunta tuottaa ympäristönsuojelun viranomaispalvelun Ruskon, Maskun ja Nousiaisten alueella. Tavoitteena on palkata kolmas viranhaltija ympäristönsuojelutehtäviin.

Rakentamislaki tulee voimaan 1.1.2025. Rakennusjärjestys päivitetään.

Maa-ainestaksan, ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan taksan päivittäminen.

Sitovat taloudelliset tavoitteet**780 Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi**

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuotot	149 596	235 615	203 163	203 163	203 163
Kulut	-247 527	-316 420	-337 255	-340 831	-344 463
Toimintakate	-97 931	-80 805	-134 092	-137 668	-141 300
Sisäiset tulot	360	0	0	0	0
Sisäiset menot	-11 951	-15 472	-17 273	-17 273	-17 273

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2024	Toteuma 31.12.2024
Sähköisen asioinnin kehittäminen.	
Valvonta- ja tarkastustaksat päivitetään säännöllisesti.	

Pidetään ajan tasalla ympäristönsuojelumääräykset ja rakennusjärjestys.	
Huolehtiva ja ennakoiva kunta	
Tavoitteet 2024	Toteuma 31.12.2024
Pidetään rakennusvalvonta hyvällä tasolla, jolla mahdollistetaan sujuva rakentaminen. Varmistetaan ympäristönsuojelun riittävät resurssit, jotta ympäristö saadaan pidettyä puhtaana ja turvallisena. Kiinteistöinventoinnin loppuun saattaminen.	
Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta	
Tavoitteet 2024	Toteuma 31.12.2024
Ympäristönsuojelun yhteistyön jatkaminen neljän kunnan kesken. Osallistutaan alan koulutuksiin ja seurataan lakimuutoksia.	

Suoritteet ja tunnusluvut

780 Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tunnusluvut					
<i>Rakennusvalvonta:</i>					
Rakennusluvut ja ilmoitukset	128	180	100	100	100
tarkastukset ja valvonta	175	220	180	180	180
rakennettu kerrosala m ²	10 585	15 000	9 000	9 000	9 000
<i>Ympäristönsuojelu</i>					
Luvat, ilmoitukset ja rekisteröinnit	0	4	4	4	4
tarkastukset ja valvonta	73	66	70	70	70
lausunnot	17	9	10	10	10

Henkilöstö

780 Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
rakennustarkastaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
toimistosihtööri	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ympäristösihtööri	2,0	2,0	3,0	3,0	3,0
Yhteensä	4,0	3,0	4,0	4,0	4,0

TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ

	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuotot	5 131 155	4 730 394	5 151 854	5 151 854	5 151 854
Kulut	-7 448 623	-5 833 722	-6 263 749	-6 371 764	-6 410 352
Toimintakate	-2 317 468	-1 103 328	-1 111 895	-1 219 910	-1 258 498
Sisäiset tulot	2 801 812	3 105 698	3 475 172	3 475 172	3 475 172
Sisäiset menot	-57 260	-49 812	-56 385	-56 385	-56 385

4.3.1 Teknisen lautakunnan tuloslaskelma

TULOSLASKELMA ulkoiset ja sisäiset	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	ero ed vuosi	TS 2025	ero ed vuosi	TS 2026	ero ed vuosi
Toimintatuotot	5 131 156	4 890 394	5 151 854	5,3	5 151 854	0,0	5 151 854	0,0
Myyntituotot	1 863 011	1 323 725	1 348 583	1,9	1 348 583	0,0	1 348 583	0,0
Maksutuotot	57 440	98 000	60 000	-38,8	60 000	0,0	60 000	0,0
Tuet ja avustukset	109 699	19 540	20 884	6,9	20 884	0,0	20 884	0,0
Muut toimintatuotot	3 101 006	3 449 129	3 722 387	7,9	3 722 387	0,0	3 722 387	0,0
Toimintakulut	-7 448 624	-6 033 722	-6 263 750	3,8	-6 371 765	1,7	-6 410 353	0,6
Henkilöstökulut	-2 537 810	-2 504 507	-2 602 674	3,9	-2 640 689	1,5	-2 679 277	1,5
Palkat ja palkkiot	-2 048 589	-2 014 145	-2 109 797	4,7	-2 141 442	1,5	-2 173 562	1,5
Henkilösivukulut	-489 221	-490 362	-492 877	0,5	-499 247	1,3	-505 715	1,3
Eläkekulut	-415 799	-408 490	-413 888	1,3	-419 074	1,3	-424 340	1,3
Muut henkilösivukulut	-73 422	-81 872	-78 989	-3,5	-80 173	1,5	-81 375	1,5
Palvelujen ostot	-2 022 770	-1 121 174	-1 120 879	0,0	-1 170 879	4,5	-1 170 879	0,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 046 213	-1 637 753	-1 728 631	5,5	-1 728 631	0,0	-1 728 631	0,0
Avustukset	-232 059	-260 000	-263 400	1,3	-283 400	7,6	-283 400	0,0
Muut toimintakulut	-609 772	-510 288	-548 166	7,4	-548 166	0,0	-548 166	0,0
Toimintakate	-2 317 468	-1 143 328	-1 111 896	-2,7	-1 219 911	9,7	-1 258 499	3,2

Vuosien 2022 ja 2023 vertailuun vaikuttaa hyvinvointialueen (Varha) perustaminen. Kunta ei enää myy aterioita sote-toiminnoille. Varha on vuokrannut kunnan omistamat sote-kiinteistöt 3+1 vuodeksi. Varhan palvelukseen siirtyi seitsemän ruoka- ja laitoshuollon henkilöä.

5 MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO

		Määrärahat	Tuloarviot
KÄYTTÖTALOUSOSA			
Keskusvaalilautakunta	B	26 239	25 000
Tarkastuslautakunta	B	17 752	
Yleishallinto	B	2 290 405	593 000
Sivistystoimen hallinto	B	252 764	
Varhaiskasvatus	B	5 904 195	299 500
Opetustoimi	B	10 594 613	852 500
Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi	B	1 578 396	259 325
Teknisen toimen hallinto	B	610 632	58 850
Tilalaitos	B	4 519 305	4 695 522
Infra	B	796 557	194 319
Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi	B	337 255	203 163
Yhteensä		26 928 113	7 181 179
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		16 600 000
Valtionosuudet	B		4 144 823
Korkotulot	B		10 000
Muut rahoitustulot	B		17 000
Korkokulut	B	1 000 000	
Muut rahoitusmenot	B	5 000	
Satunnaiset erät	B		
Yhteensä		1 005 000	20 771 823
INVESTOINTIOSA			
Talonrakennus	B	2 935 000	
Infrastrukturi	B	735 000	85 716
Irtain omaisuus	N	215 000	
Kiinteä omaisuus	N	150 000	
Yhteensä		4 035 000	85 716
RAHOITUSOSA			
Antolainasaamisten lisäys	B		30 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		8 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	3 600 000	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N		
Yhteensä		3 600 000	8 030 000
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		35 568 113	36 068 718

N = nettositova

B = bruttositova

6 TULOSLASKELMAOSA

TULOSLASKELMA ulkoiset ja sisäiset	TP 2022	MTA 2023	TA 2024	ero ed vuosi	TS 2025	ero ed vuosi	TS 2026	ero ed vuosi
Toimintatuotot	8 468 251	6 757 599	7 181 179	6,3	6 984 179	-2,7	6 984 179	0,0
Myyntituotot	3 356 871	2 518 330	2 331 508	-7,4	2 307 508	-1,0	2 307 508	0,0
Maksutuotot	501 078	432 000	375 900	-13,0	375 900	0,0	375 900	0,0
Tuet ja avustukset	1 052 755	268 340	336 884	25,5	311 884	-7,4	311 884	0,0
Muut toimintatuotot	3 557 547	3 538 929	4 136 887	16,9	3 988 887	-3,6	3 988 887	0,0
Toimintakulut	-55 934 010	-25 408 661	-26 928 112	6,0	-27 994 151	4,0	-28 182 535	0,7
Henkilöstökulut	-13 824 990	-13 922 384	-14 472 744	4,0	-14 772 983	2,1	-14 970 417	1,3
Palkat ja palkkiot	-10 805 374	-11 133 096	-11 682 615	4,9	-11 932 338	2,1	-12 096 010	1,4
Henkilösivukulut	-3 019 616	-2 789 288	-2 790 129	0,0	-2 840 645	1,8	-2 874 407	1,2
Eläkekulut	-2 625 238	-2 334 964	-2 351 197	0,7	-2 392 273	1,7	-2 419 738	1,1
Muut henkilösivukulut	-394 378	-454 324	-438 932	-3,4	-448 372	2,2	-454 669	1,4
Palvelujen ostot	-35 798 905	-5 479 119	-5 945 053	8,5	-6 619 353	11,3	-6 611 553	-0,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 524 814	-2 181 423	-2 260 382	3,6	-2 266 532	0,3	-2 265 282	-0,1
Avustukset	-1 094 851	-1 000 800	-1 004 700	0,4	-1 104 700	10,0	-1 104 700	0,0
Muut toimintakulut	-2 690 450	-2 824 935	-3 245 233	14,9	-3 230 583	-0,5	-3 230 583	0,0
Toimintakate	-47 465 759	-18 651 062	-19 746 933	5,9	-21 009 972	6,4	-21 198 356	0,9
Verotulot	30 494 308	17 158 000	16 600 000	-3,3	17 396 000	4,8	17 808 000	2,4
Kunnan tulovero	26 799 429	13 994 000	13 512 000	-3,4	14 233 000	5,3	14 622 000	2,7
Kiinteistövero	1 843 667	1 979 000	2 075 000	4,9	2 079 000	0,2	2 079 000	0,0
Osuus yhteisöverosta	1 851 212	1 185 000	1 013 000	-14,5	1 084 000	7,0	1 107 000	2,1
Valtionosuudet	19 615 595	4 131 442	4 144 823	0,3	4 852 770	17,1	4 957 641	2,2
Rahoitustuotot ja -kulut	-118 842	-823 100	-978 000	18,8	-1 178 000	20,4	-1 178 000	0,0
Korkotuotot	36 126	10 000	10 000	0,0	10 000		10 000	
Muut rahoitustuotot	131 543	15 000	17 000	13,3	17 000	0,0	17 000	0,0
Korkokulut	-280 623	-845 000	-1 000 000	18,3	-1 200 000	20,0	-1 200 000	0,0
Muut rahoituskulut	-5 888	-3 100	-5 000	61,3	-5 000	0,0	-5 000	0,0
Vuosikate	2 525 302	1 815 280	19 890		60 798	205,7	389 285	540,3
Poistot ja arvon alentumiset	-1 746 387	-1 826 000	-2 100 000	15,0	-2 100 000		-2 100 000	
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 746 387	-1 826 000	-2 100 000	15,0	-2 100 000		-2 100 000	
Kertaluonteiset poistot								
Satunnaiset erät		820 000		-100,0				
Satunnaiset tuotot		820 000		-100,0				
Satunnaiset kulut								
Tilikauden tulos	778 915	809 280	-2 080 110	-357,0	-2 039 202	-2,0	-1 710 715	
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	3 330							
Varausten lisäys(-) tai vähennys (+)								
Rahastojen lisäys(-) tai	360							
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	782 605	809 280	-2 080 110	-357,0	-2 039 202	-2,0	-1 710 715	

TULOS LASKELMA ulkoiset	TP 2022	MTA 2023	TA 2024 ed vuosi	ero	TS 2025 ed vuosi	ero	TS 2026 ed vuosi	ero
Toimintatuotot	5 355 503	3 337 620	3 554 982	6,5	3 357 982	-5,5	3 357 982	0,0
Myyntituotot	2 009 652	1 097 689	1 048 433	-4,5	1 024 433	-2,3	1 024 433	0,0
Maksutuotot	496 916	432 000	375 900	-13,0	375 900	0,0	375 900	0,0
Tuet ja avustukset	1 052 755	268 340	336 884	25,5	311 884	-7,4	311 884	0,0
Muut toimintatuotot	1 796 180	1 539 591	1 793 765	16,5	1 645 765	-8,3	1 645 765	0,0
Toimintakulut	-52 821 263	-21 988 682	-23 301 915	6,0	-24 367 954	4,6	-24 556 338	0,8
Henkilöstökulut	-13 824 990	-13 922 384	-14 472 744	4,0	-14 772 983	2,1	-14 970 417	1,3
Palkat ja palkkiot	-10 805 374	-11 133 096	-11 682 615	4,9	-11 932 338	2,1	-12 096 010	1,4
Henkilösivukulut	-3 019 616	-2 789 288	-2 790 129	0,0	-2 840 645	1,8	-2 874 407	1,2
Eläkekulut	-2 625 238	-2 334 964	-2 351 197	0,7	-2 392 273	1,7	-2 419 738	1,1
Muut henkilösivukulut	-394 378	-454 324	-438 932	-3,4	-448 372	2,2	-454 669	1,4
Palvelujen ostot	-34 443 002	-4 058 478	-4 661 978	14,9	-5 336 278	14,5	-5 328 478	-0,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 521 834	-2 181 423	-2 260 382	3,6	-2 266 532	0,3	-2 265 282	-0,1
Avustukset	-1 094 851	-1 000 800	-1 004 700	0,4	-1 104 700	10,0	-1 104 700	0,0
Muut toimintakulut	-936 586	-825 597	-902 111	9,3	-887 461	-1,6	-887 461	0,0
Toimintakate	-47 465 760	-18 651 062	-19 746 933	105,9	-21 009 972	6,4	-21 198 356	0,90
Verotulot	30 494 308	17 158 000	16 600 000	-3,3	17 396 000	4,8	17 808 000	2,4
Kunnan tulovero	26 799 429	13 994 000	13 512 000	-3,4	14 233 000	5,3	14 622 000	2,7
Kiinteistövero	1 843 667	1 979 000	2 075 000	4,9	2 079 000	0,2	2 079 000	0,0
Osuus yhteisöverosta	1 851 212	1 185 000	1 013 000	-14,5	1 084 000	7,0	1 107 000	2,1
Valtionosuudet	19 615 595	4 131 442	4 144 823	0,3	4 852 770	17,1	4 957 641	2,2
Rahoitustuotot ja -kulut	-118 842	-823 100	-978 000	18,8	-1 178 000	20,4	-1 178 000	0,0
Korkotuotot	36 126	10 000	10 000	0,0	10 000		10 000	
Muut rahoitustuotot	131 543	15 000	17 000	13,3	17 000	0,0	17 000	0,0
Korkokulut	-280 623	-845 000	-1 000 000	18,3	-1 200 000	20,0	-1 200 000	0,0
Muut rahoituskulut	-5 888	-3 100	-5 000	61,3	-5 000	0,0	-5 000	0,0
Vuosikate	2 525 301	1 815 280	19 890		60 798		389 285	
Poistot ja arvon alentumiset	-1 746 387	-1 826 000	-2 100 000	15,0	-2 100 000		-2 100 000	
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 746 387	-1 826 000	-2 100 000	15,0	-2 100 000		-2 100 000	
Kertaluonteiset poistot								
Satunnaiset erät		820 000						
Satunnaiset tuotot		820 000						
Satunnaiset kulut								
Tilikauden tulos	778 914	809 280	-2 080 110	-357,0	-2 039 202		-1 710 715	
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	3 330							
Varausten lisäys(-) tai vähennys (+)								
Rahastojen lisäys(-) tai	360							
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	782 604	809 280	-2 080 110	-357,0	-2 039 202		-1 710 715	

7 INVESTOINTIOSA

Projekti-numero	Projektin nimi/sisältö	Lisätieto	Hankkeen kokonaiskustannusarvio, euroa	TA 2024 euroa	TS 2025 euroa	TS 2026 euroa	TS 2027 euroa
	TALONRAKENNUS			2 935 000	1 015 000	1 230 000	3 600 000
9301	Laurin koulun saneeraus	***	15 500 000	2 800 000	400 000		
UUSI	Mietola, katto julkisivu ja viemärit	**	350 000				
9227	Kuivelakodin muutokset (henkilökunnan sosiaali-tilat)		100 000		100 000		
9306	Vanhan Lizeliuksen purun valmistelu, (Kuivelakodin seinä)		240 000		40 000	200 000	
9224	Mynämäen paloasema, viemärikorjaus		30 000		30 000		
9225	Mietoisten paloasema, julkisivu- ja ikkunakorjaus		40 000			40 000	
9113	Mietoisten paloasema, varavoimajärjestelyt		15 000		15 000		
9233	Karjalan koulu, öljylämmitys maalämmöksi	**Co2	200 000		30 000	170 000	
9231	Aseman koulu, öljylämmitys maalämmöksi	**Co2	200 000		30 000	170 000	
9228	Kunnantalon piha		390 000		40 000	350 000	
UUSI	Urheilukeskuksen maalämpöjärjestelmän korjaus		25 000	25 000			
UUSI	Vanhan puuosaston ratkaisu		110 000	10 000	100 000		
9230	Tavastilan koulu, julkisivukorjaus		100 000		100 000		
9115	Tavastilan koulu turvavalaistusjärjestelmän uusiminen		10 000	10 000			
9728	Tavastilan koulun ilmanvaihtojärjestelmän uusiminen		40 000	40 000			
9116	Tavastilan koulun peruskorjaus		200 000			100 000	100 000
9117	Lukion peruskorjaus		3 800 000		100 000	200 000	3 500 000
9214	Aseman koulu, käsityöluokan seinien maalaus		15 000		15 000		
9214	Aseman koulu, porras- ja alakerran käytävän maalaus		15 000		15 000		
9067	Aarlahden alue		10 000	10 000			
UUSI	Vaahteramäen päiväkodin piha-alueen laajentaminen ja aidat	*****	40 000	40 000			
	INFRASTRUKTUURI			785 000	1 542 716	1 475 000	875 000
	LIIKENNEVÄYLÄT			630 000	847 740	835 000	460 000
	Tuotot			-70 240			
9314	Asemantien KLV, väli Kurinantie-Asema	**Co2	315 000	150 000	165 000		
9314	Asemantien KLV, väli Kurinantie-Asema / ELY	MAL	-147 500	-70 240	-77 261		
9310	Virastotien ja Torikujan liikennejärjestelyt**		200 000		200 000		
9015	Hiittiöpellon kunnallistekniikka	**	280 000		30 000	250 000	
UUSI	Sunilan kunnallistekniikka, suunnittelu	**	280 000			30 000	250 000
UUSI	Kintikkalan kunnallistekniikka, suunnittelu	**	30 000				30 000
UUSI	Raimelan vesihuollon saneeraus, kunnan osuus		170 000	170 000			
9022	Ruotsinpellon kunnallistekniikka osa 2 ja 3	****	330 000	30 000	150 000	150 000	
UUSI	Asevelitien saneeraus	****	170 000	170 000			
9104	Roukkulin alueen katujen ja vesihuollon rakentaminen	**	425 000	50 000	150 000	225 000	
9313	Siltojen kuntokartoitus ja saneeraus		50 000		50 000	50 000	50 000

9215	Keskusta-alueen kuivatussuunnitelma	*****	30 000	30 000			
9215	Kuivatussuunnitelman mukaiset kaivutyöt	*****	90 000		30 000	30 000	30 000
9014	Katusaneeraukset		330 000	30 000	100 000	100 000	100 000
UUSI	Tiesuunnitelma ja kevyenliikenteen kehittämissuunnitelma		50 000		50 000		
	PÄÄLLYSTYKSET			65 000	125 000	175 000	175 000
9628	Paikkaukset		90 000	15 000	25 000	25 000	25 000
9694	Kattelus 2 kaava-alue		50 000				50 000
9035	Kaava-alueen kadut		50 000	50 000	100 000	100 000	100 000
9104	Roukkulin teollisuusalueen laajennus		50 000			50 000	
	TIEVALAISTUS			55 000	77 977	75 000	50 000
	Tuotot			-15 477			
9032	Asemantien JKP, väli Kurinantie-Asema	**Co2	65 000	30 000	35 000		
9032	Asemantien JKP, väli Kurinantie-Asema / ELY	MAL	-32 500	-15 477	-17 024		
9710	Katuvalaistuksen uusiminen	**Co2	25 000	25 000	50 000	50 000	50 000
9331	Roukkulin teollisuusalueen laajennus		25 000			25 000	
9709	Franttilanpiha		10 000		10 000		
	YLEISET ALUEET			35 000	492 000	390 000	190 000
9692	Rakennuspaikkojen maisemointi		10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
9693	Kivijärven vuokramökki ja sauna, julkisivumaalaus		30 000		30 000		
9062	Urheilukeskuksen pesäpallokentän tekoonurmi		150 000				150 000
9059	Urheilukeskuksen kentän korjaus		350 000			350 000	
UUSI	Urheilukeskuksen kaukalon kääntö		10 000		10 000		
9070	Ulkokuntoilulaitteiden lisäys Mynämäen urheilukeskukseen		12 000		12 000		
UUSI	Kuntoportaajat (Leader-hanke)	*	0				
UUSI	Koirapuisto urheilukeskukseen nyk. tilalle (Leader-hanke)	*	0				
9066	Mustassuon kaatopaikan padon korjaus		30 000		30 000		
9068	Leikkipuistojen turvallisuuden kehittäminen		105 000	15 000	30 000	30 000	30 000
UUSI	Linja-autoaseman liikennejärjestelyt (Laurin koulu)		380 000	10 000	370 000		
	IRTAIN OMAISUUS			215 000	140 000	110 000	30 000
9114	Tavastilan koulun pihakatos		25 000		25 000		
9118	Lukion ikkunoihin sälekaihtimet		10 000		10 000		
9119	Lukion poistumiskylttien uusiminen ja sammutusväl. merk.		10 000	10 000			
9109	Virastotalon varavoima		30 000			30 000	
9950	Puhtaanapito- ja ruokapalvelujen kalustohankinnat		30 000	30 000	20 000	20 000	20 000
UUSI	Kiinteistöhallintajärjestelmän hankinta		30 000	30 000			
9086	Kiinteistöautomaatiojärjestelmien päivitys		130 000	30 000	50 000	50 000	
9088	Paikkatietojärjestelmän päivitys		50 000	50 000			
9081	Dynasty-asianhallintaohjelman versiopäivitys		10 000	10 000			
9087	Päivähoidon ohjelman (Pro Consona) versiopäivitys		20 000	20 000			
UUSI	Ilmasto- ja ympäristösuunnitelma		25 000		25 000		
9754	Varasto- / kalustohankintoja		10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
9754	Ajettava ruohonleikkuri urheilukeskukseen		25 000	25 000			
	KIINTEÄ OMAISUUS			150 000	150 000	150 000	150 000
9780	Maanhankinta ja lunastukset		150 000	150 000	150 000	150 000	150 000

INVESTOINNIT YHTEENSÄ				
tulot	-85 716	-94 284	-	-
menot	4 085 000	2 847 716	2 965 000	4 655 000
netto	3 999 284	2 753 432	2 965 000	4 655 000

Kuntoportaat ja koirapuisto toteutetaan han-

*) kerähoituksella.

**) Hankkeen päätöksenteko on kesken.

Summa sisältää hankesuunnitelman C-osan alakerran ja salaojituksen sekä vuodelta 2022 siirtyvät tehtävät.

***)

Toteutetaan yhteishankkeena, kokonaiskustannusarvio on 570 000

****)

€. Toteutetaan jos saadaan avustusta (Päiväkotien pihojen liikuntaedellytysten parantaminen).

*****)

Toteutetaan jos saadaan avustusta (Kokonaisvaltainen hulevesien hallinta).

*****)

Co2 Hiilineutraali kunta -hankkeen investointi:
energiansäästö, liikkumisen edistäminen ym.

8 RAHOITUSLASKELMA

Rahoituslaskelma	MTA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta				
Tulorahoitus	2 635 280	-160 110	-39 202	289 285
Vuosikate	1 815 280	19 890	60 798	389 285
Satunnaiset erät	820 000			
Tulorahoituksen korjauserät		-180 000	-100 000	-100 000
Investoinnit	-5 905 000	-3 999 284	-2 753 432	-2 965 000
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-6 085 000	-4 085 000	-2 847 716	-2 965 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin		85 716	94 284	0
Pysyvien vastaavien luovutustulot	180 000			
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta	-3 269 720	-4 159 394	-2 792 634	-2 675 715
Rahoitustoiminnan kassavirta				
Antolainauksen muutokset	30 000	30 000	30 000	30 000
Antolainasaamisten lisäykset	30 000	30 000	30 000	30 000
Antolainasaamisten vähennykset				
Lainakannan muutokset	3 300 000	4 400 000	2 850 000	2 725 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 300 000	8 000 000	6 700 000	7 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 000 000	-3 600 000	-3 850 000	-4 275 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos				
Oman pääoman muutokset	0			
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	3 330 000	4 400 000	2 850 000	2 725 000
Kassavarojen muutos	60 280	240 606	57 366	49 285

9 ARVIOINTITYÖN OHJEELLINEN SUUNNITELMA VUOSILLE 2024–2026

Asiakirja	Arvioija	Menettely	Aikataulu
Kuntastrategia	Valtuusto	Tarkistetaan valtuustokausittain	Tarkistettu kunnanvaltuustossa 14.11.2022 § 72.
		Kunnanvaltuuston iltakoulut ja seminaarit; tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen arvioidaan, miten strategiaa on toteutettu ja talousarvion yhteydessä arvioidaan, toteuttaako talousarvio riittävässä määrin valtuuston hyväksymää strategiaa.	Vuosittain keväällä ja syksyllä
	Kunnanhallitus	Strategian tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan toimintakertomuksessa	Vuosittain maaliskuun loppuun mennessä
	Lautakunnat	Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen suhteessa kuntastrategiaan arvioidaan toimintakertomuksessa	Vuosittain
Elinvoima-ohjelma	Kunnanhallitus	Ohjelma päivitetään valtuustokausittain kuntastrategian edellyttämällä tavalla ja sen toimivuutta arvioidaan vuosittain	Elinvoimaohjelma ohjelma hyväksytty valtuustossa 19.6.2023.
Maapoliittinen ohjelma	Valtuusto	Tarkistetaan valtuustokausittain tai tarvittaessa kuntastrategian, asunto- ja elinkeinopoliittisten linjausten tarkentuessa tai yleiskäyttöön vaatien	Maapoliittinen ohjelma päivitetään vuoden 2024 aikana.
Talousarvio ja -suunnitelma tavoitteineen	Valtuusto	Hyväksyminen seuraavaa talousarviovuotta varten	Edellisen vuoden marraskuussa tai joulukuussa
		Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet/valmistelu seminaareissa	Vuosittain syksyllä.

		Talousarvion seuranta	Talouskatsaukset VN:n asetuksen mukaisesti maalis-, kesä-, syys- ja joulukuun (tilinpäätös) lopun tilanteesta
	Kunnanhallitus	Käyttösuunnitelma	Käyttösuunnitelman hyväksyminen tammi-helmikuussa
		Talousarvion seuranta ja raportointi valtuustolle sekä esitykset korjaavista toimenpiteistä.	Talouskatsaukset VN:n asetuksen mukaisesti maalis-, kesä-, syys- ja joulukuun (tilinpäätös) lopun tilanteesta
		Talousarvion seuranta	Kuukausittain koko kunnan tuloslaskelma
	Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja	Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan tarkastussuunnitelman mukainen arviointi	Tarkastuslautakunnan hyväksymän tarkastussuunnitelman mukaan
	Lautakunnat	Toiminta toteutetaan talousarvion mukaisesti; talousarvion seuranta	Käyttösuunnitelman hyväksyminen tammi-helmikuussa Toteutumisen seuranta kuukausittain Talouskatsaukset VN:n asetuksen mukaisesti maalis-, kesä-, syys- ja joulukuun (tilinpäätös) lopun tilanteesta
		Lautakunnan itsearviointi	Vuosittain
	Vastuulliset viranhaltijat, esimiehet	Kehityskeskustelut, joissa otetaan huomioon asetetut tavoitteet ja niiden seuranta	Vuosittain
		Toimenkuvien ajantasaisuus	Tarkistetaan tarvittaessa vähintään kehityskeskustelussa

	Konserniin kuuluvat yhtiöt ja kuntayhtymät	Raportointi talouden ja toiminnan toteutumisesta kunnanhallitukselle	Vähintään kaksi kertaa vuodessa Ohjeistus yhtiökokousedustajille
Tilinpäätös ja toimintakertomus	Valtuusto	Käsittely ja hyväksyminen	Viimeistään kesäkuussa
		Toiminnan arviointi valtuustoseminaarissa	Huhti - toukokuussa
	Tarkastuslautakunta	Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen viimeistään kaksi viikkoa ennen valtuustokäsittelyä	Toukokuussa
	Kunnanhallitus	Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen valmistelu ja allekirjoittaminen Toimintakertomus sisältää selonteon sisäisen valvonnan toteutumisesta	Maaliskuun loppuun mennessä
	Lautakunnat	Toimintakertomuksen valmistelu oman toiminnan osalta. Sisältää toiminnan arvioinnin.	Alkuvuodesta erikseen sovitun aikataulun mukaisesti
Sisäinen valvonta (Sisäisen valvonnan ohje)	Kunnanhallitus	Sisäinen valvonta ja riskien hallinta hyväksytyn ohjeen mukaan	Selonteko sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta toimintakertomuksen osana vuosittain Sopimusohje
	Osastopäälliköt	Sisäinen valvonta ja riskien hallinta hyväksytyn ohjeen mukaan	Osastopäälliköt raportoivat kunnanjohtajalle vuosittain ja aina tarvittaessa
Kunnanhallituksen toiminnan itsearviointi	Kunnanhallitus	Kuntaliiton mallin mukainen itsearviointi	Hallituskausittain
Palvelutuotannon lakisääteinen arviointi	Lautakunnat	Lakien edellyttämä arviointi	Lain määrittelemä aikataulu

	Viranhaltijat	Lakien edellyttämän arvioinnin valmistelu	Lain määrittelemä aikataulu
Henkilöstötilinpäätös	Valtuusto	Käsitellään vuosittain	Viimeistään kesäkuussa tilinpäätöksen kanssa samaan aikaan